

EL MIRALL

Núm. 159

3,01 EUR

Dossier

*La natura
sota el braç
de la llei*

• • •

Visions

*IB3 Ràdio,
una germana
pobre*

• • •

Reportatge

*Pioners en
transplantaments*

*Els altres
andalusos*

• • •

La mirada

*Xisco Bonnin,
mestre de ciutats*

• • •

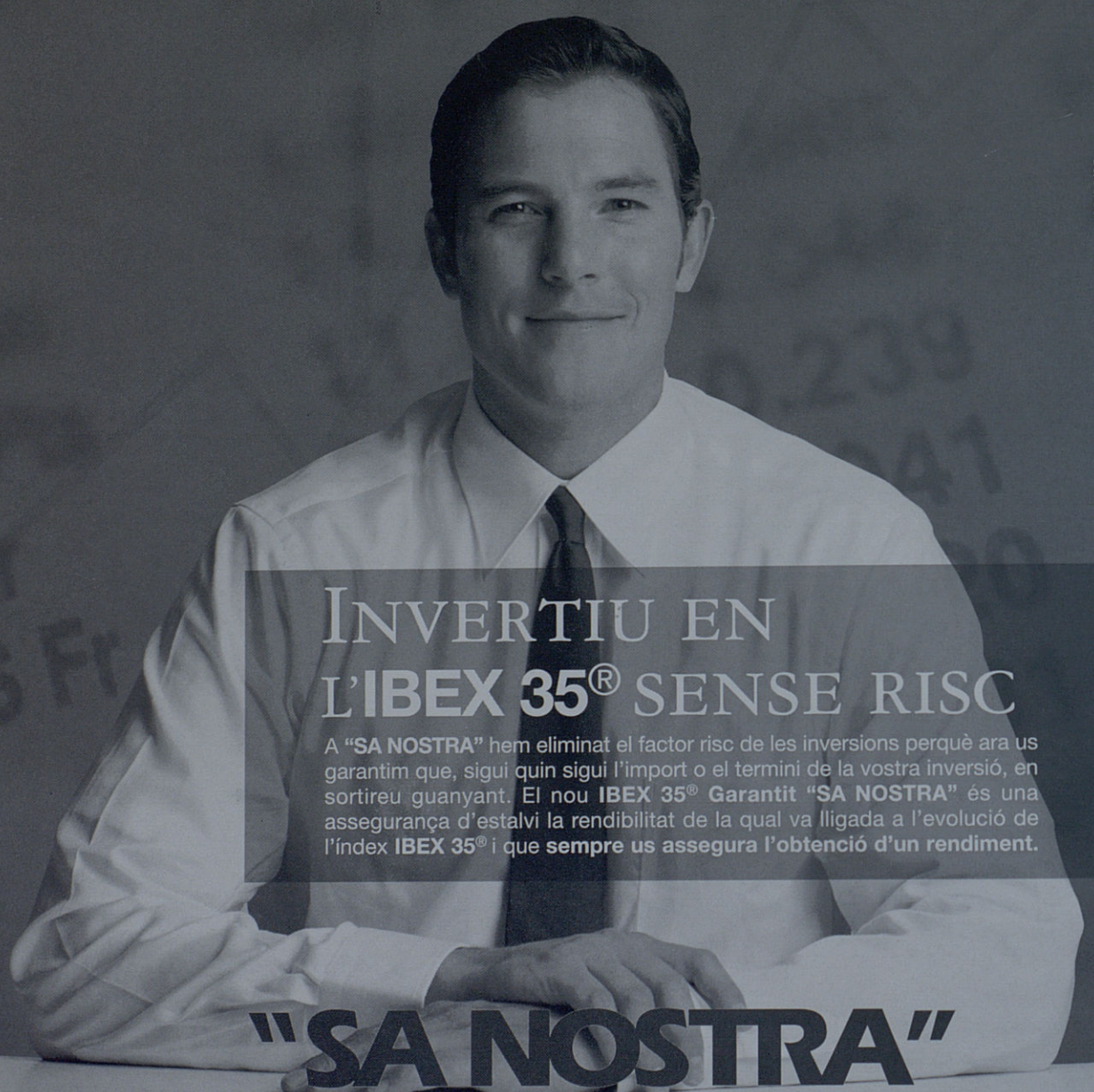
Itineraris

*Tot sobre
Castellitx*

Vallespir, prior de la Real,
entre el cel i la terra

ibex35[®] "SA NOSTRA" Garantit

INVERTIU EN L'IBEX 35[®] SENSE RISC

A "SA NOSTRA" hem eliminat el factor risc de les inversions perquè ara us garantim que, sigui quin sigui l'import o el termini de la vostra inversió, en sortireu guanyant. El nou IBEX 35[®] Garantit "SA NOSTRA" és una assegurança d'estalvi la rendibilitat de la qual va lligada a l'evolució de l'índex IBEX 35[®] i que sempre us assegura l'obtenció d'un rendiment.

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS

EL MIRALL

EDITORIAL

UNA PASSA MÉS EN LA PROTECCIÓ DEL TERRITORI?

4

DOSSIER

LA NATURA SOTA EL BRAÇ DE LA LLEI

5

OPINIÓ

MIQUEL ROSSELLÓ. UN PROJECTE DE FUTUR

23

NOTES LITERÀRIES

LLORENÇ VICH SANCHO. ANTONI GILI, EL GUARDIÀ DE LA TRADICIÓ

26

ENTREVISTA

PERE MARI. ANTONI VALLESPÍ, PRIOR DE LA REAL

30

REPORTATGE

JULIO VELASCO ROCA. DONAR ÉS REGALAR VIDA

36

VISIONS

M. A. MONTSERRAT. IB3: UNA RADIO SENSE PATRÓ, FADA I DESNATURALITZADA

40

REPORTATGE

MARGA RIPOLL. ELS ALTRES ANDALUSOS

42

ITINERARIS

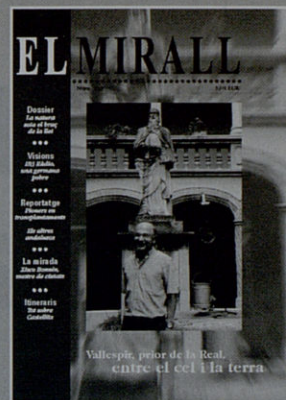
GASPAR VALERO. CASTELLITX I ALBENYA

44

L'ULL DE...

XISCO BONNIN

48

EL MIRALL

REVISTA CULTURAL
Maig de 2005 · Núm. 159

Edita:
OBRA CULTURAL BALEAR

Publica:
Associació EL MIRALL
C/ de la Impremta, 1, pral. 2a
07001 Palma

Adreça electrònica:
<http://www.ocbweb.org>
elmirall@ocbweb.org

President:
Jaume Lladó

Director:
Josep Melià

Cap de redacció:
Carles Canals

Consell editorial:
Jaume Lladó
Josep Melià
Carles Canals
Pere Mari

Publicitat:
Santi Adrover

Producció, administració
i publicitat:
Tel.: 971 72 59 37
Telefax: 971 71 93 85
Apartat de correus 179
07080 Palma

Delegació a Barcelona:
Omnium Cultural
C/ de la Montcada, 20
(Palau Dalmaes)
08003 Barcelona

Delegació a València:
Acció Cultural del País Valencià
C/ de Moratín, 15
46001 València

Els articles publicats en
aquesta revista expressen
únicament l'opinió
dels seus autors

Il·lustració de coberta
Antoni Vallespir, prior de la Real
Foto: El Mirall

Disseny
Marco Spinazzola

Maquetació i fotocomposició
Ecogràfic

Impressió
Xisco Arts Gràfiques
C/ del Baix Riera, 1-A, Palma
Tel. 971 475754

Dipòsit legal
PM 10-1987

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

5107094641

Una passa més en la protecció del territori?

Ja tenim aprovada la Llei per a la conservació dels espais amb rellevància ambiental (LECO). Aquesta norma legal és la que ha de regular la declaració i els instruments de gestió dels espais que reuneixen més valors mediambientals dels nostre país. No és una llei urbanística o d'ordenació del territori; és una llei mediambiental, si bé, evidentment, es troba relacionada amb la protecció territorial. La LECO, per exemple, regula la forma i les conseqüències de declaracions tan importants com la d'un espai com a parc natural.

Les Illes Balears tenen una geografia de gran riquesa i d'enorme diversitat. La Llei d'espais naturals de l'any 1991 va suposar una gran passa endavant en la protecció immobiliària de les zones amb més valor natural del nostre arxipèlag. En canvi, en protecció mediambiental les passes fetes fins ara eren esquifides i poc ambiciosos. L'Albufera, Cala Mondragó, les Salines..., són alguns dels pocs espais que es veuen preservats des d'aquest punt de vista.

La legislatura passada, la de l'anomenat Pacte de Progrés, va suposar un intent no reeixit de fer aquesta passa endavant. El fet cert, però, és que -per una mala estratègia de comunicació i d'actuació- es va convertir un objectiu desitjable en un conflicte. L'aprovació del Parc Natural de Llevant va degenerar en una forta controvèrsia política farcida de demagògia i desinformació. Fou aquella situació la que va conduir el nou Govern sorgit de les eleccions del 2003 a fer anques enrere i, per primera vegada en la nostra història, derogar i deixar sense efecte una mesura de clar contingut proteccionista per al nostre territori.

Fer parcs naturals -o la figura que sigui- sense comptar amb un cert suport és una mesura de bona voluntat abocada al fracàs. Que la LECO hagi cercat el compromís dels propietaris amb la protecció, en lloc de ser una crítica o una cosa negativa, ha de ser valorat com un exercici de positiu realisme. En la nostra societat el concepte de dret a la propietat és molt fort, i no mostrar-hi un respecte enorme pot desbaratar qualsevol iniciativa per més benintencionada que sigui. Des del punt de vista de la natura no té cap sentit que la protecció dels espais es faci atenent si les superfícies afectades pertanyen a l'Administració o a un titular privat. Ara bé, des del punt de vista polític aquesta no és una qüestió banal.

La LECO crea noves figures de protecció, supera el marc estatal i transposa el dret europeu. Així, es dona lloc a la figura anomenada paratge protegit, que, entre altres coses, suposa l'eliminació d'alguns dels condicionants que es consideraven negatius de la legislació estatal, com el dret de tempteig i de retracte. Una de les càrregues negatives que varen perjudicar el dissortat Parc de la Península d'Artà. Si tot plegat acaba amb una declaració de la serra de Tramuntana com un dels espais protegits, les passes hauran servit per a alguna cosa. Potser la protecció serà considerada per alguns com a insuficient, i potser ho serà; ara bé, en tot cas, serà una millora sobre la situació present. Perquè, al final, darrere la LECO i les seves figures hi ha espais amb nom i llinatges, i dins aquests espais que necessiten protecció i una gestió que n'optimitzi les possibilitats brilla amb llum pròpia aquesta serra, tan emblemàtica des del punt de vista turístic i amb tants de valors paisatgístics i biològics que cal preservar.

La natura sota el braç de la llei

Poc després que la Fundació BBVA hagi publicat una diagnosi preocupant sobre el grau de compliment que pot donar l'Estat espanyol al protocol de Kyoto, el Govern balear ha aconseguit aprovar al Parlament una nova llei per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO), amb el suport parcial del PSIB, l'abstenció igualment parcial del PSM-EN i l'oposició frontal d'EU-EV. Sobre aquests afers us orienta ara la nostra revista.

REPORTATGE FOTOGRÀFIC: G. Valero/H. Giraud/EL MIRALL

Dossier

Kyoto: beneficis ambientals i costs econòmics

ANTONI RIERA FONT

L'any 1997, el Protocol de Kyoto sobre cavi climàtic va plantejar l'objectiu de reduir l'emissió dels gasos que provoquen l'efecte hivernacle en un 5% en relació amb els nivells de 1990 en el període comprès entre els anys 2008-2012.

Les dificultats de ratificació i, en particular, la negativa dels EUA de comprometre-s'hi n'han demorat l'entrada en vigor i han empès la UE a aplicar-lo unilateralment el 2003.

D'aleshores ençà, l'economia balear queda, per tant, subjecta al marc obligatori que deriva de les normes comunitàries i estatals desenvolupades a aquest efecte, la principal de les quals és el Pla nacional d'assignació de drets d'emissió, adoptat ara fa cinc mesos. En essència, la normativa espanyola concreta l'aplicació del Protocol de Kyoto en les denominades instal·lacions de combustió (sector elèctric, refineries, coqueries, cimenteres, siderúrgiques, etc.) i altres activitats productives (transport, turisme, serveis, consum domèstic, etc.), i tot partint d'aquesta distinció assigna un determinat volum de drets d'emissions (cada dret d'emissió equival a una tona mètrica -t- de CO₂) a un total de 957 instal·lacions de combustió. Les empreses que superin el límit d'emissió fixat podran adquirir drets d'emissió a les empreses amb excedent, i viceversa. La justificació econòmica d'aquest règim de comerç de drets d'emissions respon a la idea que les reduccions d'emissions per assolir l'objectiu ambiental de no superar els 175 milions de tones entre 2005-2007 es produeixi on el cost de reducció sigui més barat.

Avui per avui, hi ha una incertesa sobre els costs macroeconòmics que resultaran d'aplicar el Protocol de Kyoto i sobre els efectes derivats de la possibilitat de comprar o vendre drets d'emissió a un preu que, si bé les primeres estimacions

situaven en 33 euros per tona de diòxid de carboni, podria arribar als 58 euros. Tanmateix, el que sí que sembla obvi és que tindrà un efecte immediat sobre l'índex de preus industrials (IPI) i sobre l'índex de preus al consum (IPC), cosa que condicionarà la determinació dels costs salarials i erosionarà el grau de competitivitat de l'economia balear així com les seves possibilitats de creixement. La pregunta clau és, però, en quina mesura?

Des d'una altra perspectiva, cal pensar que els agents econòmics de les Balears trobaran en Kyoto l'estímul necessari per reduir els nivells d'emissions en comptes d'haver de recórrer al mercat de compravenda de drets i, en aquest sentit, cal pensar en els importants efectes multiplicadors que es derivaran de la inversió pública i privada que s'haurà de dur a terme en innovació i desenvolupament de tecnologies que assegurin una major eficiència en la generació,

la distribució i el consum d'energia.

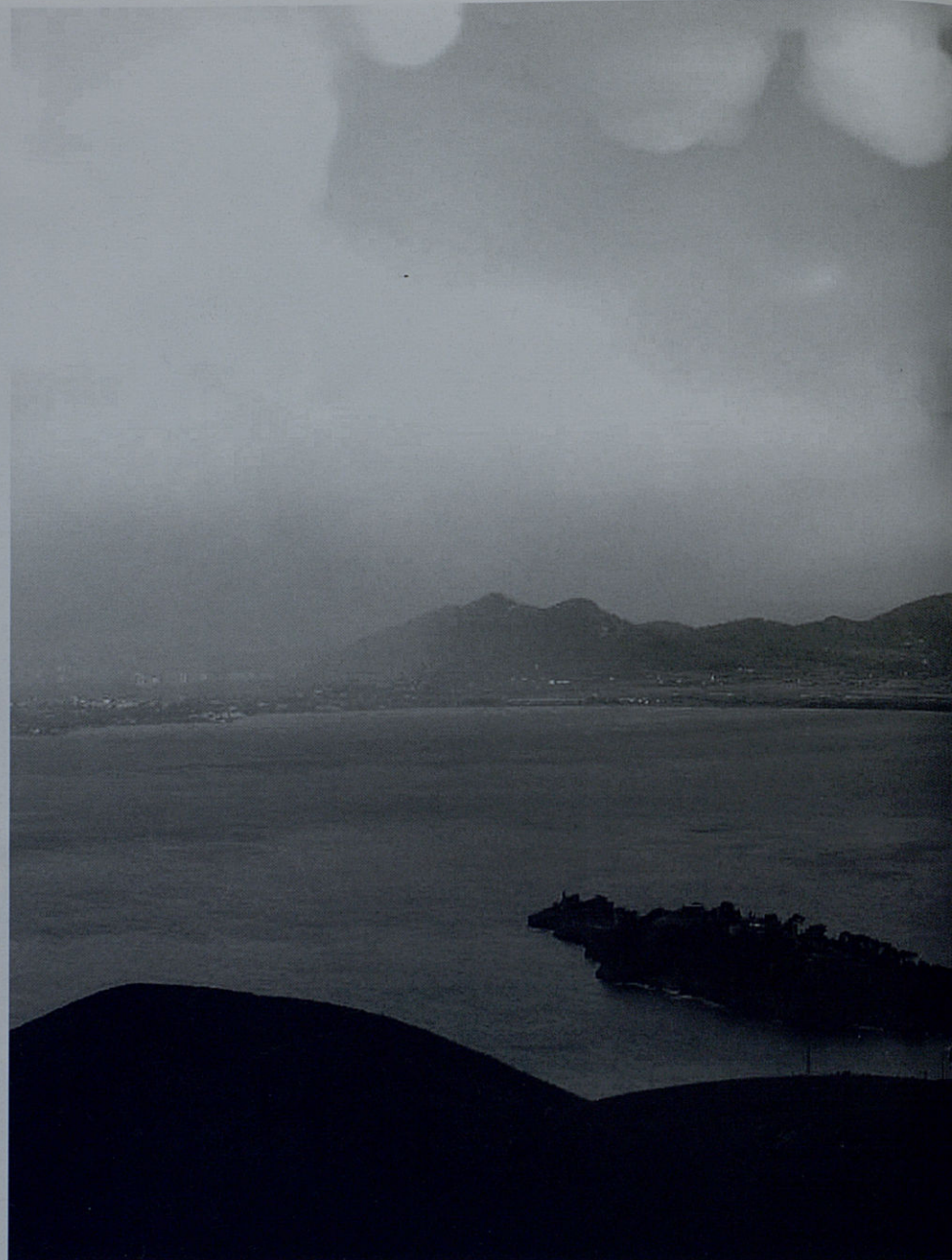
I és que s'estima que més de tres quartes parts de les emissions dels gasos d'efecte hivernacle tenen el seu origen en la producció, la transformació, el transport i l'ús de l'energia (percentatge que arriba al 90% si només es considera el CO_2). En aquest punt cal assenyalar que les Balears registren un comportament pitjor que la mitjana espanyola quant a emissió de gasos d'efecte hivernacle, en un

context en què l'Estat espanyol es configura com el segon país de la UE més allunyat dels compromisos del Protocol de Kyoto.

Segons les darreres dades proporcionades per l'Agència Europea del Medi Ambient, corresponents a la desviació de l'any 2002 amb relació als nivells del 1990, l'Estat espanyol se situa en segon lloc, després de Portugal, amb una taxa d'augment del 39,4% (cal recordar que, en el context europeu, a

Espanya se li ha permès augmentar les emissions durant el període 2008-2012 només fins a un 15% respecte del 1990, l'any base). En aquest sentit, Espanya es troba a més de 20 punts percentuals dels compromisos que cal assolir l'any 2010. Aquest resultat és producte d'una dècada, la dels noranta, en la qual Espanya va experimentar un alt creixement de la seva economia i es va prioritzar aquest creixement per damunt de tot. Les previsions per a l'any 2010 fetes per les autoritats europees tampoc no dibuixen un panorama gaire optimista, i situen l'increment de les emissions de l'Estat espanyol en el 23%.

A les Illes, ja l'any 1999 les emissions de diòxid de carboni varen superar amb escreix el llindar permès segons el Protocol de Kyoto en augmentar fins al 48,5% respecte dels nivells del 1990, fet que troba la seva explicació en el major pes del sector dels transports a les Balears a causa del fet insular i de l'elevada especialització turística. No en va, a les Illes els derivats lleugers del petroli (lligats al transport terrestre i aeri) són responsables del 71% del consum energètic final. En aquest sentit, a més, cal recordar que les Balears presenten la taxa de cotxes per habitant més elevada de l'Estat, uns 900 vehicles per cada mil habitants, enfront d'una mitjana espanyola que se situa en els 600, i reben anualment una xifra de turistes de prop dels deu milions. En aquesta mateixa línia, les dades de l'evolució en el consum de gasoli-

na d'automoció per al període 1990-2000 corroboren les motivacions del diferencial entre Espanya i les Balears: així, mentre que

en el conjunt de l'Estat el consum de gasolina va davallar un 2,2% en el període considerat, a la nostra comunitat es va incrementar fins

Embat
Llibres

PEDAGOGIA - PSICOLOGIA - CIÈNCIES SOCIALS

Pge. Papa Joan XXIII, 5-E • Geranis Centre - Tel. 971 713 350 • Fax 971 215 641 • 07002 Palma de Mallorca

al 20,9%. Així mateix, i pel que fa al consum d'energia elèctrica, aquest va augmentar a les Balears un 7,5% respecte de l'any 2000, dos punts part damunt de la mitjana espanyola (5,5%).

Finalment, cal ressaltar l'impuls que pot suposar Kyoto per a l'expansió del gas natural i de les anomenades energies renovables. A banda dels indubtables beneficis mediambientals associats a l'ús d'energies renovables, el fet cert és que, tal com reconeix la Comissió Europea en el Llibre Blanc de les Energies Renovables, aquestes impliquen importants millores en el camp de

l'economia: creació de noves empreses i nous llocs de feina, augment de la competitivitat industrial gràcies a la millora en l'eficiència i l'estalvi energètics, disminució de la dependència energètica exterior, etc.

D'entre les energies renovables presents en l'estructura energètica balear, bàsicament la solar fotovoltaica i tèrmica, la biomassa i l'energia eòlica, destaca pel seu creixement la darrera d'ençà de l'entrada en funcionament del primer parc eòlic de les Balears, el parc eòlic del Milà a Menorca. En total la potència instal·lada és de 3,2 MW, que mitjançant 4 aerege-

neradors pot arribar a produir uns 7.040 MWh/any d'electricitat, que seria evacuada a la xarxa de distribució de GESA i posteriorment facturada per arribar a amortitzar la inversió en uns 12 anys. Malgrat tot, el fet cert és que les energies renovables continuen tenint un escàs pes en el panorama energètic balear, i totalitzen només un 0,02% de la potència elèctrica total instal·lada.

**Antoni Riera Font és director de la Càtedra UNESCO/"SA NOS-TRA" per a la gestió empresarial i el medi ambient.*

Les Illes Balears

davant el canvi climàtic

JAUME FONT

La necessitat de dissenyar algun tipus d'estratègia relacionada amb el canvi climàtic sorgeix amb notable força a les Illes Balears durant els darrers anys, tant pel que fa a l'àmbit estrictament polític com pel que fa a la societat civil illenca, cada vegada més conscienciada sobre tot el que afecta la salut mediambiental del seu entorn.

En conseqüència, un fenomen com el progressiu increment de la temperatura mitjana de l'escorça terrestre –i més en concret de l'atmosfera i la hidrosfera– no podia deixar d'estimular una creixent preocupació en el si d'aquesta societat, que assisteix entre curiosa i inquieta a un intens debat entorn del terme «canvi climàtic», la confusió conceptual del qual implica la necessitat que els poders públics proporcionin als ciutadans de les Balears informació fefaent sobre aquest fenomen, a més d'unes pautes d'actuació orientades, fonamentalment, a intentar prevenir-ne les causes i pal·liar-ne els efectes.

A la situació de les Illes Balears, pel que fa a la seva part alíquota de responsabilitat en l'efecte hivernacle, cal inscriure-la en el context de l'Estat espanyol en conjunt; ja que el Protocol de Kyoto –instrument normatiu orientat a reduir els efectes del canvi climàtic a escala mundial– preveu com a interlocutors naturals els estats, en qualitat de subjectes susceptibles d'actuar en aquesta matèria. És a dir que les actuacions que eventualment dugui a terme l'Executiu balear no tenen eficàcia pràctica a l'hora de computar les emissions de gasos contaminants –i, per extensió, com a elements amb incidència real en el control de l'anomenat fenomen climàtic–, tan sols si són situades en un context nacional molt més ampli, la responsabilitat última del qual recau en un Govern central que, per cert, encara no ha duit a la pràctica un pla integral sobre canvi climàtic reiteradament sol·licitat pel conjunt de la societat espanyola. En el cas de la comunitat autònoma de les Illes Balears, caldria reduir 2,1 Mt/a per assolir els nivells prevists en el Protocol de Kyoto, és a dir, situar-nos en un escenari de creixement de les emissions de gasos d'efecte hivernacle que no superàs, durant el període 2008-2012, la xifra d'emissions corresponent a l'any 1990 en més d'un 15%. Una actuació realment eficaç en matèria de control de les anomenades emissions planteja, en el cas de les Illes Balears, una diversificació de les actuacions

que els poders públics puguin eventualment dissenyar, atès el fet que a les Illes Balears quasi no hi ha un sector industrial de certa magnitud –un agent tradicionalment molt contaminant– i, en canvi, prolifera una oferta turística hotelera potent, que històricament ha constituït la primera base del desenvolupament socioeconòmic balear. En conseqüència, la tasca de control d'emissions de gasos contaminants no pot centrar-se –com de fet sí que passa en altres comunitats– en el sector industrial, sinó en un ampli segment empresarial basat en l'activitat turística i en l'oferta de serveis que s'hi associa, i diversificar amb això tant l'origen del problema com l'àmbit en el qual s'han d'adoptar

mesures de control i prevenció d'aquest mateix problema. La diversificació en un tema tan polièdric com aquest, les repercussions del qual poden afectar l'estructura mateixa del model econòmic balear, tan sols pot ser gestionada des de criteris de transversalitat entre tots els sectors econòmics que conflueixen en la societat balear, ja que no pot centrar-se en un únic àmbit d'activitat empresarial. Tanmateix, hi ha un altre factor que pot ser introduït en aquesta anàlisi, el de l'exemplaritat de les administracions a l'hora d'adoptar les mesures adequades per contribuir a un control de les emissions, que, sens dubte, es perfila com un objectiu tan necessari com complex.

A partir del binomi transversalitat/exemplaritat, el Govern autonòmic de les Illes Balears ha dissenyat un Pla d'actuacions per pal·liar les conseqüències de l'efecte hivernacle, l'ampliació del qual s'estructura a partir de l'entrada en funcionament de l'Oficina Balear pel Canvi Climàtic, sens dubte un element aglutinant dels esforços que l'Administració autonòmica balear durà a terme en els pròxims anys i, al mateix temps, un factor catalitzador per al conjunt de la societat illenca a l'hora d'afrontar i de combatre aquest fenomen climàtic.

**Jaume Font, es Conseller de Medi Ambient*

Des de 1976

**ESPECIALISTES
EN ARTICLES
DE MUNTANYA,
CÀMPING, ESQUÍ
I ESCALADA**

T'equipam per a l'aventura

**ES
REFUGI**

Via Sindicat, 21 (pati interior)
Palma

Tel. 971 71 67 31

Fax 971 71 85 97

refugi@detallsport.es

EU-EV: «El medi ambient estava més protegit abans de la LECO»

EL MIRALL

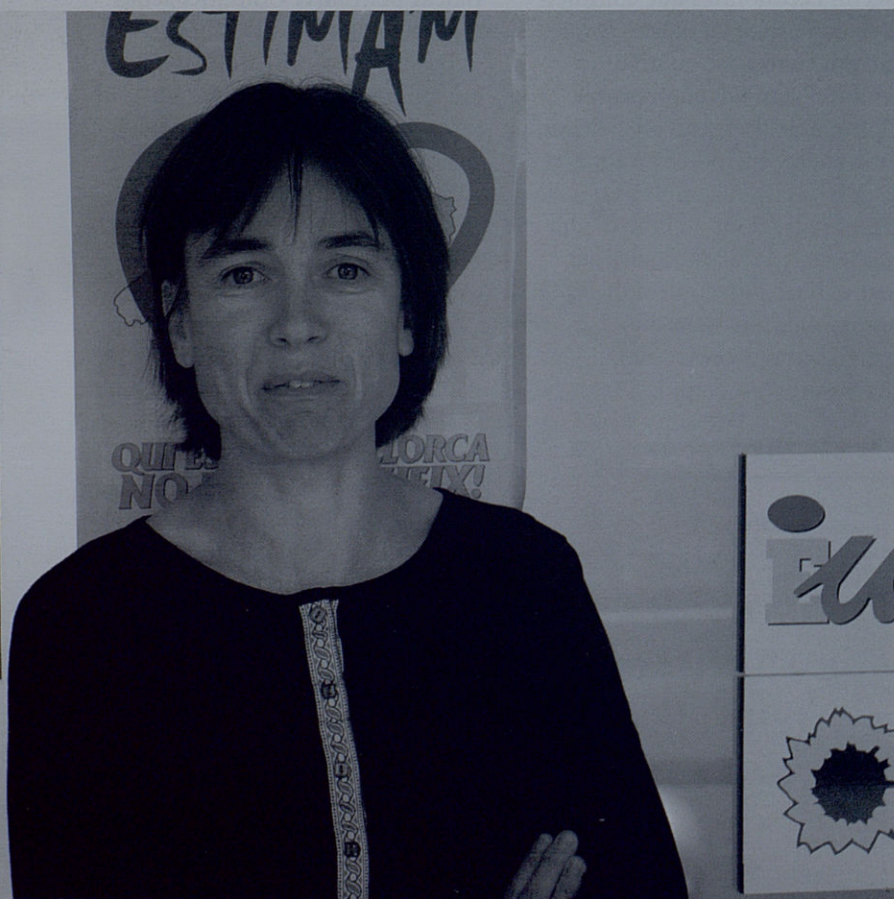
El grup parlamentari d'Esquerra Unida i Els Verds ha estat el que amb més decisió ha protestat contra la nova llei per a la conservació dels espais amb rellevància ambiental, més coneguda per LECO.

Tot i que la seva portaveu per a l'ocasió, l'exconsellera de Medi Ambient, no va poder veure votades les seves esmenes en haver-les presentades amb retard, va fer palesa la seva oposició. «La llei és un colador», assenyala Margalida Rosselló a EL MIRALL, i lamenta el «teatre» en què es convertí la cambra balear per les transaccions d'esmenes entre PP i PSOE a darrera hora: «Em va sorprendre molt el vistiplau dels socialistes a una norma d'aquestes característiques», de què just han pogut «millorar aspectes

menors». En qualsevol cas, per Els Verds, «la conservació dels espais naturals estava molt millor abans d'aquesta llei».

Parla especialment Rosselló de la Llei estatal bàsica que afecta aquest àmbit, la 4/89, aprovada en temps d'Aznar. «El problema d'aquella Llei, que ja em vaig trobar quan era consellera, és que no desenvolupava el sistema de sancions» sense que tampoc l'Estat el determinàs amb una normativa posterior. Ara, la LECO davalla la protecció que fixaven «tant la Llei estatal com les autonòmiques» anteriors, com la Llei d'espais naturals de 1991 o les Directrius d'ordenació territorial (DOT) de 1999. I incorre en aspectes tan cridaners com equiparar «un moviment de terres amb un bivac» en l'apartat d'infraccions lleus. Denuncia Rosselló que la nova llei modifica les DOT perquè lleva d'espais protegits els paratges naturals, com la serra de Tramuntana, i els recollits a la Xarxa Natura 2000. Però si alguna cosa ha palesat l'Executiu balear amb la nova norma és que ha estat coherent amb allò que va reivindicar durant tota la legislatura del Pacte de Progrés: en definir parcs naturals —aquí paratges naturals, àrees d'interès científic, reserves naturals integrals i especials—, el Govern ha de comptar amb els seus propietaris. De fet, és estrany no trobar una referència a aquests a cadascun dels articles de què es compon la llei. Així, declara que *la posició de l'Administració davant els usos i les activitats compatibles* [als territoris

POPULAR
 ES Palma
 DE MAIG,
 18.00
 ament de
 àlia
 a oberta
 ivernal
 cia i la
 comunicació
 en català
 ua
 equir amb Tramuntana
 biles
 castellera amb Castellers
 ca i Al·lu de Llevent
 Jambora i Punt
 de la Balanguera

protegits] *no ha de ser de mera tolerància, ben al contrari, els ha de promoure i incentivar demostrant que poden ser rendibles en termes econòmics.*

«Dóna tots els drets als propietaris i parla poc dels deures», explica Rosselló, «i especialment parla poc dels deures de l'Admi-

nistració. Quan es fa una llei com aquesta s'ha de fer per defensar els interessos de tots els ciutadans, no just els d'un col·lectiu». Però la defensa va més enllà. Segons la diputada verda, l'articulat restringeix la potestat pública sobre les finques de manera exagerada.

«Això és molt perillós, perquè fins ara el fet de protegir un espai natural no ha suposat la vulneració de la propietat privada ni el dret a gestionar-la», argumenta; i assenyala el cas anàleg de l'ordenació urbana: «Si un batlle diu que no hi pot haver cases de més de dues plantes en un poble,

EL MIRALL amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

està vulnerant el dret a la propietat privada?»

Un exemple d'aquesta visió ens el pot donar el fet que la despesa originada per la protecció dels espais recau de manera clara sobre l'Administració pública, i dels propietaris només accepta «aportacions o donacions», un extrem que Els Verds volgueren corregir sense èxit. «És com dir que els pagaran per posseir un espai natural, perquè conservin la seva propietat. El dret a la naturalesa no existeix –o almanco això sembla– per al PP; i, de fet, un polític del PP, Jaume Font Rosselló (el qual no s'ha de confondre amb el conseller de

Medi Ambient), ha afirmat que la naturalesa no té drets.» «Quin concepte tenen de la natura, doncs? Que és un problema. Però quan conserves un espai natural no ho pots fer segons la titularitat d'aquell espai, sinó del seu valor ambiental. I això ho deixa molt clar la Llei 4/89», amb la qual aquesta norma autonòmica podria arribar a entrar en conflicte. Però si un aspecte de la LECO ha causat la sorpresa irritada de l'oposició ha estat la voluntat inicial –corregida al ple del Parlament– que supeditava l'efecte dels plans d'ordenació dels recursos naturals (PORN) a

circumstàncies *excepcionals*. Rosselló és clara en dir que «no podem permetre que es posin els interessos urbanístics per sobre de la protecció de la natura». I és que la norma és «extremadament ambigua» en molts casos –segons ha coincidit a valorar tota l'oposició– i deixa a normatives posteriors la major part del seu contingut. Així, Rosselló acusa la llei d'autoritzar els propietaris a tot tipus d'usos del seu espai, en considerar *activitats permeses les agrícoles, ramaderes, forestals i pesqueres tradicionals i altres no tradicionals*. «És una llei molt permissiva», resumeix l'exconsellera.

 Roldan

C/ Eusebi Estada, 66 - 68
07004 Palma de Mallorca
Tlf. 971 763 666 - Fax 971 763 667
Internet: <http://www.roldan.es>
e-mail: roldanib@roldan.es

 Qualitat
ISO 9001:2000 N° 02.0547-8

Cream espais per conuiu

I de l'oportunitat de fer que els terrenys passin a titularitat pública? La portaveu d'Els Verds diu amb fermesa que «no han pogut eliminar el dret de tempteig i retracte (que permet a l'Administració adquirir una propietat que s'ha de vendre a un particular), però l'han subjugat i n'han deixat excloses les finques menors de cent hectàrees quadrats», juntament amb aquelles ubicades en zones d'ús compatible o general. «Com ja he dit, el problema és que el punt de partida és erroni. Qui diu que en una àrea petita no hi viu una espècie protegida? És per a casos com aquest que hi ha el dret de tempteig i retracte. Però el Govern pensa en l'espai, no en el seu valor», malgrat una exposició de motius

que *pretèn cobrir les mancances de regulació en matèria de protecció d'espais de rellevància ambiental de les Illes Balears i complir amb les exigències comunitàries de protecció de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000.*

La Xarxa esmentada afecta a les Illes les zones especials de conservació i les zones d'especial protecció per a les aus; en conseqüència, *la Conselleria de Medi Ambient ha d'informar preceptivament, abans de la seva execució, sobre qualsevol pla o projecte que, sense tenir una relació directa amb la gestió d'un lloc de la Xarxa o sense ser necessari per a aquesta gestió, pugui afectar-lo de forma apreciable.* Però, en el cas que de l'informe d'avaluació se'n derivin

conclusions negatives, el Govern pot autoritzar el pla o projecte per raons d'índole social o econòmica. «Això és molt fort. Dir que el Govern pot replantejar-se un informe negatiu sobre una zona protegida qüestiona totalment la directiva europea. Si una persona vol fer un hotel al costat d'una zona protegida i l'informe és desfavorable, el Govern pot esborrar-lo. Francament, això obre les portes a fer qualsevol cosa en una zona protegida.» En resum: «És una llei dolenta per mal feta, que deixa les portes obertes a tot i gairebé no incideix en la conservació de la natura. Però amb això el PP fa el xou.»

EL MIRALL

amb el suport de

Consell de Mallorca

- Plànols Topogràfics
 - Mesuraments
 - Replanteigs
- Fotografies aèries
 - Verticals
 - Panoràmiques
- Publicitat aèria
- Peritatges
- Valoracions
- Projectes agrícoles
- Estudis mediambientals

Plaça Rosselló, 4A, 3r - Tel. 971 72 33 56 Fax 971 71 89 01
www.estop.org E-mail: estop@estop.org

PSM-EN: «La LECO just es justifica per la campanya del PP contra els parcs naturals»

EL MIRALL

La col·laboració crítica que oferí el grup nacionalista a la nova llei per a la conservació dels espais de rellevància ambiental no s'ha de confondre amb suport a la redacció del text, segons advertí la diputada Maria Antònia Vadell a EL MIRALL.

Això no obstant, "davant una llei tan important, hem volgut participar en la mesura que els mecanismes parlamentaris ens ho han permès". I ha estat relativament poc, atès el baix nombre d'esmenes -quatre- que els acceptà el grup majoritari a la cambra balear.

Però les qüestions polítiques i de fons, com en el cas d'Esquerra Unida i Els Verds, han separat de manera notable els nacionalistes dels objectius prefixats per la Conselleria de Medi Ambient. Queda clar per al PSM-EN que aquesta llei "sembla que demana perdó a cada article", perdó als propietaris de les finques que es veuran afectades i a qui els conservadors "varen voler enganyar" la legislatura passada. "El PP fonamentà bona part de la

seva oposició al Pacte de Progrés en la mobilització dels propietaris de finques rurals", els quals avisava dels efectes onerosos que suposaria la declaració dels parcs naturals prevists pel Govern: exactament la mateixa estratègia que seguí -amb èxit, dit sigui de pas- contra l'ecotaxa famosa.

"Ara, com que no poden contradir la Llei 4/89, s'han vist forçats a esmentar els propietaris a la majoria d'articles, a oferir-los compensacions econòmiques..." I per Vadell, algunes de les principals fallides ètiques del text afecten precisament l'àmbit financer de la llei. Com EU-EV, no creuen els nacionalistes que s'hagi d'incentivar l'explotació econòmica dels terrenys protegits, atès que la possessió d'una àrea d'aquestes característiques

comporta automàticament uns deures que no es poden deixar de banda en el cas que el propietari no n'obtingui un benefici. I, en tot cas, aquest guany ha de ser ponderat.

Com ja ha estat dit en aquest mateix dossier, el Govern preveu que la despesa de protecció recaigui sobre la hisenda autonòmica, estatal i europea, i obre la possibilitat que la iniciativa privada hi pugui contribuir de manera voluntària. La diputada del PSM defensà -sense èxit- que tots els ingressos obtinguts pels propietaris o concessionaris en el desenvolupament de les seves funcions com a conservadors del territori protegit s'haguessin de reinvertir directament en aquesta tasca. "La justificació és que, si els visitants dels espais naturals reben serveis, podrien ser de boies d'amarrament d'embarcacions o publicacions o serveis de guies, o es creen concessions administratives per a aquests serveis, els fons generats han de repercutir en la conservació d'aquests mateixos espais."

Però altres aspectes de la llei que afecten els deures de col·laboració dels propietaris foren criticats de manera més dura. Vadell considerà "molt desafortunat" el fet que "la declaració d'un espai de rellevància ambiental no suposa l'obligació dels titulars de suportar l'accés públic a la propietat, ni la pèrdua de la gestió ordinària de les seves finques". La nacionalista creu que aquest article únicament és una "conseqüència de la ferotge campanya que va fer el Partit Popular" contra el Pacte, perquè "mai els propietaris no han perdut cap dret, però crec que a la campanya que varen fer a la passada legislatura es varen dir moltes barbaritats i varen semblar inquietud entre els propietaris I, és clar, el que justifica aquesta frase tan desafortunada és aconseguir que ara acceptin les normes i vulguin entrar dins els parcs naturals. S'han vist obligats a posar un

article que crec que no té lloc en aquesta llei".

A més, Vadell recorda que "l'ús públic dels espais protegits s'ha de concentrar en les zones de domini públic i els camins". No obstant això, no veu inconvenient perquè "hi hagi acords entre l'Administració i els propietaris perquè hi hagi la possibilitat de limitar horaris, dates, grups de persones, obligació de guia..." Els nacionalistes sobretot condemnen les "expressions negatives que presenten els espais naturals com una càrrega que s'ha de compensar", tot i que el conseller de Medi Ambient, Jaume Font, ja havia palesat que la nova llei volia superar els aspectes immobilistes de la legislació balear anterior (LEN), plantejats per evitar "impactes urbanístics inadequats", i propugnava una cura "dinàmica" del territori en col·laboració directa amb els seus propietaris. En qualsevol cas, per al PSM-EN, aquesta llei ha suposat un desenvolupament insatisfactori i incomplet de la Llei 4/89, l'abast de la qual limita de manera considerable. Especialment

perquè la normativa bàsica estableix que els plans d'ordenació de recursos naturals determinaran "les limitacions generals i específiques dels usos i les activitats, de totes les activitats", recorda Vadell: "No figura enlloc que els PORN només puguin admetre les activitats del sector primari", com fixa la nova llei balear. Però a més oblida bona part de la cura mediambiental establerta per l'Estat. Aquesta queixa de Vadell no suposava -com va interpretar el PP- que es volgués fer de la LECO una llei de biodiversitat.

Sí que pretenia el PSM incloure els espais seminaturals entre els que han de rebre atenció o protecció, perquè "la major part o tots els sistemes naturals de les Balears estan afectats per l'acció humana i aquesta expressió està consagrada en el dret europeu". Tampoc el sistema de categories establert per la llei sobre els graus de diferent protecció territorial no ha agradat als nacionalistes, que reivindiquen els parcs naturals: "En tenim un, tal vegada en tinguem més en el futur, no hem de tancar les portes a tenir-ne més."

PSIB-PSOE: «El Govern s'ha inventat paraules per no parlar de parcs naturals»

EL MIRALL

La gran sorpresa en el debat de la LECO fou el suport que rebé del PSIB-PSOE, tot i que "aquesta no és la llei que nosaltres hauríem redactat", assenyalà el portaveu socialista.

Més tard, en una conversa amb EL MIRALL, Andreu Crespí volgué justificar la decisió del seu grup parlamentari. "Hem de recordar que el Grup Popular té majoria absoluta més el suport d'UM; i, en aquestes circumstàncies, només hi ha dues maneres de fer oposició: la del 'no' sistemàtic a les propostes del Govern, que comporta que el PP no modificarà cap aspecte del text, o la que jo crec que els ciutadans valoraran, que és tractar d'apropar allò que no t'agrada a allò que tu creus millor", explica Crespí, i recorda amb un somriure que aquesta perspectiva coincideix amb la famosa oposició constructiva exhibida per Rodríguez Zapatero durant la legislatura estatal anterior.

Però insisteix que "aquesta no és la nostra llei, ni tan sols des d'un punt de vista literari", amb referència als pressupòsits i la seva redacció, perquè "per nosaltres la defensa del medi ambient és una necessitat; si hi ha gent que no hi creu, hem de fer allò possible per convèncer-la". Però això no es pot fer de manera grollera, assenyalà Crespí, i proposa un exemple automobilístic: "Si el cotxe fa un viratge massa tancat, trabuca"; per aquesta raó, les esmenes del PSIB-PSOE no varen afectar la filosofia original del projecte de llei, sinó l'articulat, amb el resultat que el PP n'acceptà un bon grapat, o hi transigí, a la sessió plenària, perquè -com ja ha estat dit en aquest dossier- els

tràmits de ponència i de comissió varen ser poc generosos.

Això, segons el portaveu del PSIB-PSOE, no vol dir que les esmenes aprovades no siguin substancials. Es tractava d'"introduir aquella figura que s'ha demostrat positiva per tombar l'opinió del sector privat, com ara les figures de custodi (que ells diguin què volen i com ho volen), les quals han funcionat almanco en el món anglosaxó, a Itàlia de manera singular, a Catalunya s'estan començant a implantar... És un camí com qualsevol altre". En qualsevol cas, Crespí no comparteix l'opinió d'Els Verds sobre una pèrdua de protecció en relació amb les lleis encara vigents, atès que "la 4/89 és una llei bàsica i si una persona s'hi sent desamparada pot interposar un recurs". Això sí, s'ha de tenir en compte que la LECO no

preveu tot el medi ambient, sinó tan sols els espais protegits, de manera que ara s'haurà de redactar la normativa per a la resta d'àrees: parcs urbans, carreteres... Observa el vocal socialista amb ironia que el Govern ha eludit parlar de parcs naturals en el seu text. "Això és una càrrega que duia el Govern després d'haver-los dimonitzat la legislatura anterior, i s'ha hagut d'inventar unes altres paraules per dir el mateix. Nosaltres hem d'entendre les seves obsessions!" Però això té uns certs límits. El PSIB demanà la supressió de l'article que donava prioritat a les planificacions urbanes sobre els plans d'ordenació de recursos naturals; el PP acceptà modifi-

car-ne el contingut. "Hauria suposat la vulneració d'una llei bàsica, tot i que ells explicaren que allò pretès era dir que l'autoritat mediambiental no pot imposar condicions més enllà d'allò justificable, i amb això jo

Podran dir-li a un propietari que en vint-i-quatre hores haurà de deixar la terra

estic d'acord. Per exemple, si l'ajuntament d'un poble diu que les persianes de les cases han de ser d'un color determinat, la Conselleria no podrà imposar un altre criteri si no addueix que aquella tonalitat afecta negativament la migració de les aus", il·lustra Crespí. Aquesta redacció apressada de la LECO es deixà veure en altres

punts, com el sistema de sancions. "Havien copiat directament les sancions establertes a la Llei 4/89, sense considerar ni tan sols l'actualització de l'IPC que ja preveia la llei estatal. Evidentment, varen acceptar l'actualització. Una altra cosa ridícula era que establia que si una persona infringia la llei i n'obtenia un benefici econòmic, a més de la sanció li podia caure una multa addicional del cent per cent del benefici. Això suposava que, com a màxim, l'infractor hauria pagat una multa. Nosaltres vàrem proposar que la sanció addicional fos superior al benefici obtingut", opció ben acollida pel PP.

Però no tots els punts objectats pels socialistes foren igualment rebuts pel Grup Popular. Dos dels articles més ambigus de la llei -i, per tant, dels més perillosos- són els que estableixen els usos permesos i els prohibits a les

àrees protegides, com ja s'ha explicat abans en aquest mateix dossier. "Nosaltres enteníem que era molt necessari aclarir més aquests punts. Ells varen dir que per més que es volguessin definir tots els usos permesos i prohibits mai no es podria fer completament; així, recordaren que la Conselleria té potestat de control, de manera que cada cas s'estudiaria per separat. Òbviament, aquesta opció sempre relaciona el resultat a una decisió arbitrària, tant sigui en perjudici del possible infractor com en benefici." Un colador? "Hi podria ser, però sempre hi ha la possibilitat del recurs." Amb tot, la redacció és deficient per al PSIB. Així, en permetre's els usos forestals i ramaders tradicionals sense excepció establerta, s'està legitimant el costum molt arrelat de cremar el rostoll, pràctica que pot arribar a ser molt desaconsellable. En altres

paraules, les normatives posteriors -com els PORN- hauran de desenvolupar aquests punts per evitar una discrecionalitat excessiva i l'acumulació de contenciosos que se'n podrà derivar.

L'adquisició governamental de finques en venda ocupà en comissió i en el Ple bona part de les censure que l'oposició llançà sobre aquesta llei mediambiental. Però Crespí no comparteix totalment les crítiques vessades per EU-EV i PSM-EN. I si és ver que l'articulat retalla el dret de tempteig i retracte sobre finques en venda, "ningú no sembla haver llegit allò que diu l'article anterior, que permet al Govern fer-se amb una possessió, estigui o no en venda". Evidentment, Crespí es refereix a l'expropiació d'una finca, amb la declaració prèvia d'interès col·lectiu. "No oblidem que al preu que s'escrip-turen aquí les finques, la despesa d'expropiació sempre serà inferior a la del tempteig i retracte", assegura el portaveu. I relaciona la manca d'atenció generalitzada sobre aquest punt a una mala consciència de l'Executiu per no haver dit als propietaris de finques rústiques que, al cap i a la fi, seguiran lligats a la protecció dels seus territoris. "Això és intervenció! Podran dir-li a un propietari que en vint-i-quatre hores haurà de deixar la terra i que després li diran què li paguen", riu.

Paga la pena detenir-se uns instants sobre aquest punt. El cas recent més famós en què una institució pública ha exercit el dret de tempteig i retracte ha estat la compra de Raixa, inicialment venuda a Jill Sanders. Per què no hi va haver cap queixa de l'anterior propietari. Potser perquè, a diferència dels illencs, els estrangers no volen escripturar les seves finques a preus inferiors als reals. El venedor no va perdre res en aquella operació, però sí que ho hauria pogut perdre en el cas que la finca hagués estat expropiada.

PP: «La protecció dels espais naturals no és un bé en sí mateix»

EL MIRALL

Han passat ja catorze anys des que el Parlament balear definí les àrees naturals d'especial interès a la Llei d'espais naturals (LEN); i el Govern ha apostat per "tancar el debat, des de la convicció que la societat balear ha canviat molt", explicà el conseller de Medi Ambient, Jaume Font, a la cambra autonòmica. "Hem d'avançar en un concepte de protecció que rebutgi qualsevol plantejament immobiliari i que, en canvi, prevegi la conservació com un conjunt d'actuacions que es poden dur a terme en un determinat espai protegit." De manera evident, es consideren així superades "les primitives figures de protecció, inicialment dissenyades per evitar un impacte urbanístic inadequat". Això no obstant, la LECO en cap moment vol ser "una llei de biodiversitat encoberta, ni aspira molt menys a regular l'ordenació del territori mitjançant instruments normatius, camuflats i diferents a la seva finalitat original". Finalment, neix, i el Govern ho ha dit "sense complexos i sense baixar la veu, amb la voluntat decidida d'involucrar els propietaris d'espais afectats per mesures de protecció amb la gestió activa d'aquests espais". Una altra cosa, com ja s'ha vist en aquestes pàgines, és la interpretació que n'han fet els partits polítics a l'oposició.

"Va quedar molt clar que aquesta llei no entra en conflicte amb la Llei 4/89, sinó que la complementa", assegura la diputada conservadora Assumpta Vinent, tot i les reserves de l'oposició en

aquest sentit; en cas contrari, sempre hi ha el recurs legal, però tampoc el Consell Consultiu -que assessora jurídicament l'Executiu- no ha trobat punts de fricció. I el conseller ha asseverat que "si aquest Govern detecta una necessitat d'intervenció per exigències de conservació o de protecció mediambiental, sempre que estigui justificada amb informes tècnics sòlids i consistents, actuarà, sens dubte, amb la LECO a la mà i amb tota la contundència a l'hora d'adoptar les mesures adequades, a fi de declarar els espais naturals protegits que siguin necessaris". I si tots aquests grups han lamentat la manca de debat que

El partit majoritari a la cambra ha donat suport, per raones òbvies, a la LECO, però reconeix que la llei ha demenester desenvolupament

va experimentar la nova llei a la ponència i a la comissió parlamentàries, Vinent no veu cap problema en aquesta actitud que tant ha irritat l'oposició: "Actualment la ponència ha perdut el sentit tècnic que tenia abans, i,

terrenys. Crec que els reglaments especificaran amb rapidesa quins són els usos permesos als espais protegits i quins els prohibits." Precisament el PP espera una associació dels propietaris d'una mateixa zona per fer valer els

seus drets tant com per cercar finançaments possibles a les seves actuacions, atesa la impossibilitat que el Govern

assegura que "sempre es pot arribar a acord quan una cosa és d'utilitat pública i d'interès, però això no és cap cosa que la llei amagui, perquè legalment ha de ser així. Allò que hem fet és regular les hectàrees mínimes (cent) perquè l'Executiu pugui exercir el seu dret" d'adquisició alternativa. Segons la diputada conservadora, i malgrat les crítiques de l'oposició, "a cap govern no li pot interessar tenir trossets de terra escampats pel territori", de manera que li pot convenir més establir una contraprestació econòmica o d'altre tipus perquè sigui el propietari qui es faci càrrec de la gestió, al marge que és pràcticament impossible comprar tot allò que s'ha de protegir.

Què canvia, així, amb allò reivindicat per la resta de l'oposició? Sobretot, una qüestió de fons que va fer explícita el conseller Font: "La protecció no és un bé en si mateix, ha de respondre sempre a un fi concret i ha de complir en tot moment una aspiració del conjunt de la societat."

El conseller de Medi Ambient creu que la LECO suposa "una solució definitiva a un debat obert des de fa massa temps en el si de la societat balear". Correspon, doncs, a la societat, emetre el seu judici.

Es consideren superades les primitives figures de protecció ambiental

de fet, hi participen els mateixos polítics que després debaten a la comissió -i després al Ple- del Parlament. Amb tot, és fals que no s'acceptassin esmenes de l'oposició en aquests tràmits previs al Ple. I, en principi, hem acceptat totes aquelles que contribuïen a aclarir la redacció de la llei."

La diputada menorquina accepta que aquest nou text haurà de ser desenvolupat amb profusió pels plans d'ordenació dels recursos naturals i altres normatives posteriors per evitar un ús excessivament discrecional de l'articulat. "És una llei oberta, perquè considerem que per primera vegada podem tenir una llei consensuada no tan sols amb els principals partits polítics sinó també amb els propietaris, perquè no la vessin com una càrrega més sobre els seus

balear es faci càrrec de totes les despeses originades per la conservació mediambiental. I el consell assessor que s'haurà de constituir per tractar els aspectes relacionats amb la nova llei haurà d'incloure no tan sols els interessats directes, sinó també entitats cíviques entre les quals, previsiblement, hi haurà grups com el GOB. "Crec que tot quedarà ben clar en el seu moment, i que la presència dels propietaris serà molt positiva, perquè al cap i a la fi ningú no sap millor que ells allò que contenen les seves finques, i en podran demanar protecció", addueix.

Signifiquen aquestes paraules que el Govern preveu arribar a acords amb els propietaris per exercir els seus drets de tempteig i retracte o d'expropiació? Vinent

Un projecte de futur

MIQUEL ROSSELLÓ

Per una banda, hi ha totes aquelles conclusions que fan referència a una avaluació global del Pacte de Progrés, de les quals ja vaig parlar en un article publicat en el Diari de Balears l'agost del 2003 i que apareixen al balanç de gestió de l'Assemblea Ordinària d'EUIB del 30 d'abril, i de les quals, a pesar de tot un seguit d'errors i de deficiències ressenyades, se'n pot extreure una valoració àmpliament positiva.

Després de dos anys de patir les conseqüències de les polítiques conservadores del PP, queda més palès si cal que el balanç de gestió del Govern del Pacte de Progrés és clarament positiu. I així mateix queda clar que, per derrotar les polítiques conservadores i implementar polítiques progressistes al nostre país, ara per ara no hi cap altra combinació que l'acord de les forces d'esquerra i nacionalistes. Aquesta és, doncs, la primera lliçó, que no hi ha altra manera de treure democràticament el PP de les institucions de les Illes Balears que repetir un projecte que unifiqui totes les forces progressistes de les Illes, sigui amb les fórmules que sigui.

Una altra lliçó clara és que l'excessiva divisió de l'espai polític i electoral del progressisme, pràcticament en quatre formacions polítiques (PSOE, PSM, EU i Els Verds) afebleix l'esquerra i afavoreix la dreta. Em vull referir, en primer lloc, a la divisió dins l'espai polític i electoral de l'esquerra alternati-
va i verda.

Anar en llistes separades Esquerra Unida i Els Verds a Menorca ens va suposar quedar les dues organitzacions fora del Parlament balear i del Consell Insular de Menorca. Fins i tot Els Verds d'Eivissa, que es presentaven en solitari enfront de tot el Pacte Progressista amb la intenció de capitalitzar electoralment tot el descontent per l'esquerra que el Pacte hagués pogut generar, es varen quedar amb un 3%, amb les conseqüències que això va suposar per al Pacte Progressista.

A Mallorca una coalició electoral pactada a darrera hora i amb moltes complicacions ens donà uns magres resultats del 5,2%. L'altra cara de la moneda la tenim a Palma, una bona candidatura i una coalició ben avinguda supera el 10% i comptabilitza sis mil vots més que la candidatura pròpia a les autonòmiques a Ciutat.

De la derrota del Pacte de Progrés a les passades eleccions municipals i autonòmiques, se'n poden treure un seguit de lliçons que esper que ens serveixin per al futur.

Les conclusions per a Esquerra Unida varen ser molt clares des del principi. En primer lloc, no hi ha espai electoral per a dues forces polítiques a l'esquerra del PSOE i el PSM. Els Verds i EU no tenen marge electoral

Hem de menester l'acord d'esquerra i nacionalistes per guanyar el PP

per anar separats. En segon lloc, l'experiència d'una coalició exclusivament electoral i tàctica està esgotada. Calia donar el bot cap a un projecte polític, social i electoral de l'esquerra transformadora i verda. Un projecte que no fos solament electoral i que s'hagi de renegociar cada cop que hi ha eleccions, que no actuï solament a través dels seus grups institucionals sinó que intervingui en la vida política i social quotidiana, que no suposàs solament la suma dels militants d'EU i Els Verds sinó que convidàs a la incorporació de tots aquells ciutadans i aquelles ciutadanes que se senten membres d'aquest espai polític però que forçosament no volen prendre partit per un dels dos components. Per dur endavant aquest projecte, calia que les dues organitzacions polítiques que l'havien d'apadrinar hi donassin el vistiplau. I això és el que passava amb l'Assemblea d'Els Verds de l'octubre, encara que amb un marge petit i amb l'Assemblea Extraordinària d'Esquerra Unida del novembre, que donava suport a la proposta amb un 94% dels seus delegats.

A finals d'any EU i Els Verds donaven a conèixer un manifest que cridava a constituir una plataforma política, social i electoral

formada per les dues organitzacions i per totes aquelles persones que ho desitjassin. Hem presentat aquest manifest, en reunions formals, en una quarantena d'entitats sindicals, socials i cíviques, a

més de discutir-lo amb desenes de companys i companyes. Aquesta tasca va tenir el seu primer fruit

el 16 d'abril al monestir de la Real, on es va constituir formalment la Junta Promotora d'Alternativa Esquerra Unida-Els Verds i es va aprovar una proposta de manifest programàtic. Conseqüents amb la nostra concepció de construcció d'aquest projecte polític de baix a dalt, és a dir, amb una gran participació de tots els seus components, la tasca fonamental d'aquesta Junta Promotora serà posar en marxa un procés ampli de debat d'aquest manifest programàtic arreu de les Illes. Una crida a la participació de tots aquells companys i aquelles companyes que creguin que val la pena donar llum a un projecte polític de l'esquerra alternativa i verda, un projecte que no pot ser cupular sinó que requereix de la participació de tots els seus components.

Es pretén que a la tardor d'enguany tot aquest procés participatiu conclouï en una convenció programàtica que doni per acabat el procés de construcció d'Alternativa Esquerra Unida-Els Verds. Serà la nostra modesta contribució a la necessària recomposició de l'espai progressista al nostre país.

Evidentment, valor molt positivament la superació de la divisió dins l'espai de l'esquerra alternativa i verda,

objectiu que Esquerra Unida persegueix des de fa prop de deu anys, però crec que aquesta és tant sols una primera passa per combatre eficaçment el predomini de la dreta al nostre país i també el cada cop més accentuat bipartidisme.

Em consider entre aquells que valoren molt positivament l'experiència de la coalició Progressistes per les Illes Balears a les eleccions generals del 2004. Malgrat no haver aconseguit treure un diputat, que era l'objectiu que ens havíem marcat.

Els esdeveniments dels darrers dies de la campanya que varen provocar un fort impuls pel canvi i en conseqüència una forta presència del vot útil entorn de ZP varen impedir que Progressistes per les Illes Balears tragués un diputat, però no varen impedir un resultat excel·lent, atès el cas, en què se superà el 8% i els 40.000 vots. Una coalició entre l'esquerra verda i federalista i les forces del nacionalisme progressista permetria lluitar per ocupar entre el 15 i el 20% de l'electorat, objectiu de per si ja il·lusionant. Però a més estic convençut que entre les forces sobiranes de les nostres illes, ja siguin federalistes o nacionalistes, d'esquerres i ecologistes és possible elaborar un projecte comú de país.

En definitiva consider que la més gran aportació que podem fer els que ens situam a l'esquerra del PSOE i amb les arrels al nostre país és contribuir a crear un bloc nacional de les nostres illes format per les forces de l'esquerra alternativa i verda i el nacionalisme progressista. Però aquesta darrera reflexió serà objecte de posteriors ampliacions i argumentacions.

***Miquel Rosselló, Portaveu parlamentari del Grup Esquerra Unida-Els Verds**

Premi Guillem Cifre De Colonya

El Premi Guillem Cifre de Colonya s'inicià l'any 1981 en el si del Club Pollença com a resposta a les inquietuds d'aleshores, tant pel que fa a la normalització de la nostra llengua com a la necessitat d'omplir un buit a les Illes que era força evident en l'àmbit de la literatura per als infants. Sorgí la idea d'aquest Premi per impulsar aquest tipus de literatura en català. El fet de posar-li el nom de Guillem Cifre, fundador de Colonya, s'explica per la tasca que realitzà en favor de l'ensenyament i del món infantil i juvenil. Colonya recollí de seguida aquesta iniciativa, que enguany compleix la seva XXIV edició. La idea central és reconèixer i premiar una novel·la sobre tema lliure perquè serveixi de lectura a infants i joves de 8 a 12 anys. El Premi de Colonya és un dels certàmens de més prestigi en l'àmbit de les lletres catalanes, tant per la qualitat de les obres que han guanyat en les diverses edicions com per la continuïtat. Alguns dels treballs guanyadors s'han convertit en veritables clàssics i els seus títols són lectura a les escoles de les Balears i d'arreu de Catalunya i València.

La relació d'obres guanyadores és la següent:

El raïm del Sol i de la Lluna, de Miquel Rayó; Els set enigmes de l'Iris, de Mercè Canela; En Miquel sobre l'asfalt, de Joaquim Carbó; L'alquímia del

cor, d'Eusèbia Rayó; Les aventures d'en Tres i Mig, de Pere Rosselló; Cau i foguera, de Maria Àngels Bogunyà; La madona del mar i els pirates, de Miquel Ferrà; El gran invisible, d'Albert Dasí; El mandarí i jo, de Rosa Maria Colom; Allò que conta el vent del desert, de Pere Morey; L'empaitagrills i la noia de la Lluna, de J. Francesc Delgado; Entre el Cel i la Terra, de Ponç Pons; Lúnia, de Marta Barceló; Tiny de llum de lluna, d'Antoni García Llorca; La guerra dels xiclets, de Jordi Folk; Això era una era, de Tomeu Vidal; Naus drac al Mediterrani, de Xavier Guillamon; L'escola secreta de Madame Dudú, de Rosa M. Colom i Bernat; L'últim dinosaure, de Xavier Beltrán; i Terramolsa, d'Antoni García Llorca.

Enguany, en la XIV edició, l'acte d'entrega del Premi se celebrarà a la ciutat d'Eivissa el dia 24 de juny, i s'emmarcarà dins els actes que configuraran la commemoració del 125è aniversari de la fundació de l'entitat. La quantia del premi és de 6.000 euros i La Galera publicarà l'obra guanyadora.

El jurat d'aquesta edició està format per Caterina Valriu, Lara Toro, Josep M. Aloy i Miquel Rayó, tots ells personalitats de reconegut prestigi en l'àmbit de les lletres i de l'ensenyament. Martí X. March coordina el certamen, en el qual s'han presentat obres procedents de Catalunya, les Balears i València.

www.colonya.es

XXIV PREMI DE NARRATIVA INFANTIL I JUVENIL

GUILLEM CIFRE DE COLONYA

Colonya
Foment Cultural Llibre

Acte d'entrega del Premi Guillem Cifre de Colonya l'any 2004 a Manacor.

A la foto, el president de Colonya, Martí Torrandell; el guanyador del Premi, Antoni García, amb l'obra Terramolsa, i el coordinador del Premi, Martí X. March.

Antoni Gili, el guardià de la tradició

LLORENC VICH SANCHO

Notes literàries

Si hem de fer cas al sentit etimològic de la literatura, haurem de pensar que la paraula llatina *litterae* designava tot el referent a la lletra, a l'art de llegir i escriure i a tot allò relacionat amb la cultura escrita. Sempre he estat fidel a aquesta idea. Mai no he concebut cap tipus de literatura divorciada de la filosofia, la història, la cosmologia, el

periodisme, el memento..., just tot allò que forma part del pensament consagrat pels homes.

Em plau, avui i amb el cor a la mà, recórrer l'obra d'un dels més insignes historiadors i folkloristes que alena per aquestes aigües i terres mediterrànies. Parlar amb ell és obrir-se plenament a les dades històriques, l'anècdota, la poesia popular, la genealogia – no s'entén la història sense aquesta –, l'eremitisme, el catolicisme, la festa... Es tracta d'Antoni Gili i Ferrer, nat el 1932, artanenc de professió i capellà de naixement.

Passejar amb don Toni pels carrers d'Artà és realment una experiència gratificant. Només ell et sap fer peregrinar per les arrels més remotes, sense oblidar en cap moment tota aquella antiga hospitalitat mallorquina que encara avui – per difícil de creure que això sembli – podem trobar en determinats pobles i en determinades famílies.

La vila d'Artà encara guarda gelosament tota la seva avior. L'aire és diàfan, resistent a tot virus infecció. Mossèn Gili em parla d'altres segles, de vells casals, de genealogies familiars... La gent sent per ell una autèntica devoció. És clar que no s'agenollen al seu pas, perquè això ja no s'estila fer-ho. Però poc hi falta, i això ho he puc constatar amb els meus ulls que, a hores d'ara, encara no m'enganyen.

Fotografia de Pere J. Sancho extreta del llibre *Croquis artanencs* de Rafel Ginard Bauçà, Editorial Moll, 1996.

És clar que bona part d'aqueixa devoció artanenca envers el seu mestre —símbol de saviesa i bonhomia— són el seu llibre titulat *Història de Sant Salvador d'Artà* (1979) i els tres voluminosos toms de la història de la vila. *Artà en el segle XV* (1983), *Artà en el segle XVI* (1993) i *Artà en el segle XVII* (2003) són, ara com ara, tres obres fonamentals. Aquesta gegantina tasca no féu altra cosa que consumir la continuació dels dos primers toms que havien estat escrits per mossèn Lorenzo Lliteras, el titulat *Artà en el segle XIII* (1967) i *Artà en el segle XIV* (1971).

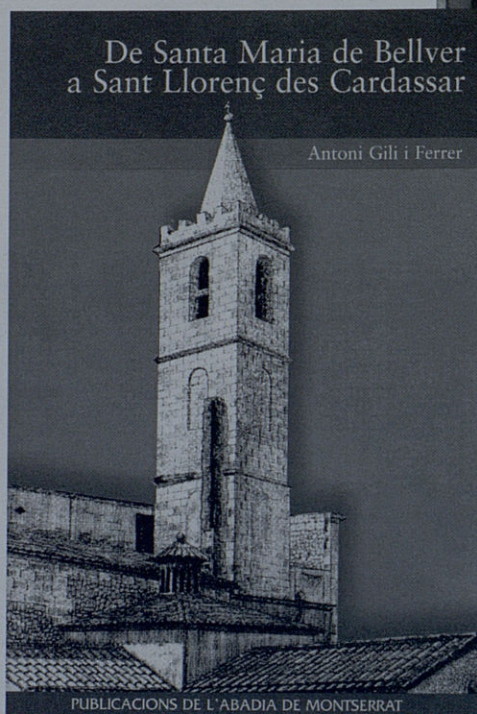
De ben segur que mossèn Gili ha estat sempre un bon deixeble, sobretot a l'hora de confiar en ell per acabar qualsevol obra iniciada. Això ho devien pensar tots els seus mestres,

perquè el pare Rafel Ginard també confià en ell per a donar continuïtat a la seva magna obra. Així, el 1994 apareixia el primer tom de l'*Aportació al cançoner popular de Mallorca*, complementant la mítica compilació de la poesia popular mallorquina. El següeren tres toms més, editats el 1995, 1996 i 1997 respectivament.

El despatx on treballa disposa d'una esplèndida biblioteca. Hi ha alguns quadres amb arbres genealògics. Sens dubte, emperò, ressalta un retrat del seu familiar don Sebastià Gili i Vives, que a hores d'ara està en procés de beatificació. Si la memòria no em falla, fou el fundador de les Germanes Agustines de l'Empar, el culpable d'haver conegut don Toni, ara deu fer una quinzena d'anys. Sor Margalida Truyols —

fundadora de la Biblioteca Balear Sebastià Gili i Vives— em parlà d'ell. El tema era prou periodístic. Don Toni era l'autor, juntament amb Teófilo Aparicio López, del llibre titulat *Sebastián Gili Vives. La lealtat con Dios al servicio de los hombres* (1976).

I ja entrant de pla i de ple dins la temàtica religiosa, s'han d'exaltar els seus exquisits estudis sobre història eremítica mallorquina. Precisament, la seva *opera prima* es titulava *Historia de la Ermita de Betlem* (1975). Era tan sols l'inici d'una temàtica prou interessant i curiosa sobre un sistema de vida avui quasi bé oblidat. Tres anys més tard sortí un molt erudit i magnífic llibre titulat *Ermitaños insignes de Mallorca* (1978). És realment un autèntic delit llegir les pàgines d'aquest

llibre. I ja passada tota una dècada també aparegué *Ermitaños de Mallorca. Juan Mir y su obra* (1988), un tom prou voluminós.

El lector amant de la temàtica històrica religiosa, fugint ara dels eremitismes, trobarà un mossèn Gili inspirat, que es dedica a escriure *Antoni Llinàs, missioner de missioners* (1990), una esplèndida biografia de l'evangelitzador artanenc, peça fonamental de la història americana. Després aparegué *Francisco Palau y Mallorca* (1991), en què restà ben documentada tota la relació del beat lleidatà amb l'ermita de Sant Honorat... També el llibre titulat *La Sang. Història i devoció* (2002) feia ampliar la

devoció al Crist més venerat de tota la ciutat de Mallorca.

D'altra banda, s'ha de remarcar molt especialment un llibre gairebé pioner dins la historiografia del folklore espanyol. Es titula *Sant Antoni Abat, festa popular d'Artà* (1997). Sense dubtes es tracta d'una obra excepcional ja que queda prou documentada, amb magnífica precisió, tota una festa ancestral i popular. I de ben segur que fou aquest llibre tota una primícia sobre aquest tipus de tema. Ara com ara, és un llibre ineludible a totes les bibliografies de la cultura popular. Poguérem llegir, també, una edició feta pels monjos de Montserrat. Es titulava *De Santa Maria de Bellver a Sant*

SANT ANTONI ABAT, FESTA POPULAR D'ARTÀ

Antoni Gili

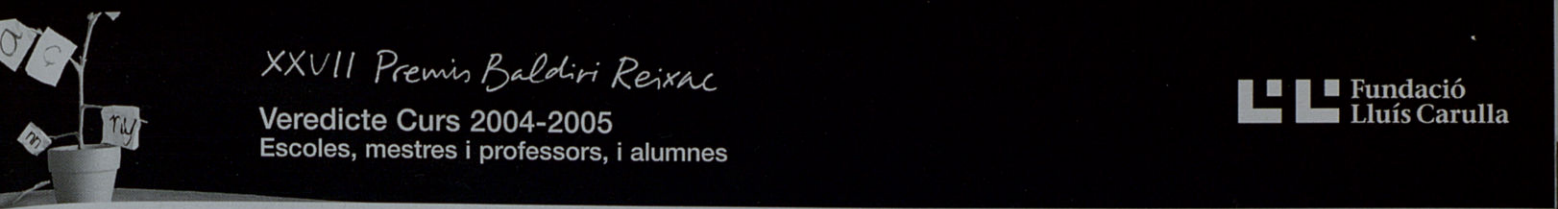
MENJAVENTS

17

Llorenç des Cardassar (2000). Una vegada més la seva erudició històrica quedava ben impresa i enquadernada.

Artà, tan llunyana i tan meva. Tan pensada i tan desconeguda. Don Toni em convida a dinar, d'aquells mateixos plats que Jesucrist feia degustar als apòstols. Parlam, bevem...

Enguany sortiran quatre llibres nous. Artà estarà ben present en dos d'aquests. Així podrem llegir *Santa Maria de Bellpuig d'Artà* i el titulat *Ermita de Betlem. 200 anys d'història (1805-2005)*. Assistirem també al part del primer tom de la *Història de Son Servera. Segles XIII-XVII*, i amb el senyor Bartomeu Caimari editarà també *Els governadors del Castell de Capdepera*. El sempre esperat *Artà en el segle XVIII*, del qual ja té tota la documentació bàsica, haurà de tardar una mica més a veure's editat. I els projectes mai no s'aturen. La literatura tampoc...

Premis a les escoles 14 premis de 3.300 euros cadascun

CEIP Alfadali d'Oliva (Safor)

CEIP Emili Vallès
d'Igualada (Anoia)

CEIP Jacint Verdaguer
de Barcelona (Barcelonès)

IES Josep-Miquel Guàrdia
d'Alaior (Menorca)

CEIP Juncadella
de la Cellera de Ter (Selva)

La Bressola
de Sant Esteve del Monestir
(Rosselló)

ZER La Cerdanya
de Llívia (Baixa Cerdanya)

CEIP La Mercè
de Tortosa (Baix Ebre)

Escola L'Espill
de Manresa (Bages)

IES Lluís Companys
de Ripoll (Vallès Occidental)

IES Lo Pla d'Urgell
de Bellpuig (Urgell)

CEIP Mare de Déu
de la Candela
de Valls (Alt Camp)

Col·legi Adventista Urgell
de Barcelona (Barcelonès)

Escola Vedruna
de Ripoll (Ripollès)

Premis a mestres i professors

Premi a un treball de reflexió
pedagògica, dotat amb 6.000
euros per a l'autor del treball
guardonat i 3.000 euros de
subvenció per contribuir a la
seua edició.

Ha estat atorgat al treball:
Nombres reals de Jaume
Pedros Miquel

Premi a una proposta didàctica,
dotat amb 3.000 euros.

Ha estat atorgat al treball:
Santiquel. Poesia. Una
aproximació a la poesia per a
Secundària i Batxillerat de *Silvia*
Caballera i Ferrer i M. Carme
Codina i Contijoch

Premis als alumnes 75 premis de 700 euros cadascun

Educació Infantil i Cicle Inicial

Diari d'uns jardiniers Alumnes
de P5 d'educació infantil de
l'escola Vedruna, de Salient

Coneguem el nostre bosc.
El pla de Reguant Alumnes de
1r i 2n de cicle inicial de l'escola
Sant Josep de Calassanç, de
Súria

La nostra escola és...
modernista Alumnes de 1r i 2n
de cicle inicial de l'escola Prat
de la Riba, de Reus

El nostre petit món de recerca
Alumnes de P3, P4 i P5
d'educació infantil i de 1r i 2n de
cicle inicial del CEIP Castell
Cluró, de Molins de Rei

La petjada d'un gran home
Alumnes de 1r i 2n de cicle
inicial del col·legi Mare de Déu

del Carme, de l'Espluga de
Francoí

En temps dels castells
Alumnes de 1r i 2n de cicle
inicial de l'escola Brianxa, de
Tordera

Contes del sol d'arreu del
món Alumnes de P4 i P5
d'educació infantil del CEIP
La Monjoia, de Sant Bartomeu
del Grau

Els gegants de Sant Vicenç
Alumnes de P3, P4 i P5
d'educació infantil del CEIP
Lloriana, de Sant Vicenç de
Torrelló

Les abelles Alumnes de 3 a 6
anys d'educació infantil del
CEIP Mestre Marcel·lí Domingo,
de Roquetes

Elaboració del conte d'en
Patufet amb grups
cooperatius Alumnes de P4
d'educació infantil de l'escola
Marinada, de Palau-Solità i
Plegamans

Hi tenim dret! Alumnes de 2n
de cicle inicial del col·legi
Sagrat Cor de Jesús, de Súria

A propòsit de la Ventafocs
Alumnes de 1r i 2n de cicle
inicial de l'escola Moli de Vent,
de Torredembarra

Fem petits contes i pel·lícules
Alumnes de cicle inicial del
CEIP Circell, de Moja (Olerdola)

Bestiari petit Alumnes de P4
d'educació infantil de l'escola
Sant Ignasi, de Manresa

Cicle Mitjà i Superior

Catalunya: economia, altres
informacions Alumnes de 6è
de primària del CEIP Eugeni
d'Ors, de Valls

Costums i tradicions dels
nostres pobles Alumnes de 5è
de primària del CEIP Beat
Bonaventura Gran, de Riudoms

Reus és la nostra ciutat:
llocs més importants,
cases modernistes, festes
majors, seguici festiu...
Alumnes de 5è i 6è de
primària del CEIP Joan Rebull,
de Reus

L'aigua Alumnes de 5è i 6è de
primària del CEIP Sant Miquel,
de Cornellà de Llobregat

Estudiem la relació d'un
pintor català, Joaquim Mir,
amb el nostre poble, l'Aleixar
Alumnes de 6è de primària
del CEIP Teresa Salvat, de
l'Aleixar

L'aigua Alumnes de 3r de
primària del CEIP Doctor
Fleming, de Viladecans

La Cerdanya
Alumnes de 6è de primària del
CEIP Costa i Llobera, de
Barcelona

Garrofes Alumnes de 6è de
primària del CEIP Sant Joan, de
Berga

Esparreguera recicla?
Alumnes de 3r de primària del
CEIP Montserrat,
d'Esparreguera

La torre de Valferosa
Alumnes de 6è de primària del
CEIP Sant Gil, de Torà

Primer i últim cop amb avió
Gemma Mateus Porta, Raquel
Sánchez Landa i Marta Viana
Casals, alumnes de 6è de

primària del col·legi Episcopal,
de Lleida

Viatge en el temps
Sergi Altisent Lucas, Arnau
Ametlla Bermúdez, Gerard
Morro Botargues i, com a
il·lustrador, Gerard Falcón
Pedrós, alumnes de 6è de
primària del col·legi Episcopal,
de Lleida

El bosc de les veus
Alumnes de 5è de primària de
l'escola Montcau - La Mola, de
Matadepera

El garrofer Iván Hernández
López, Débora Moreno Saiz,
Paula Blasco Pérez i Laura
Senchermés Perpiñà, alumnes
de 4t de primària del CEIP Sant
Pere Apòstol, de Real de
Montroy

Tintín i el misteri de la
campana Alumnes de 3r a 6è
de primària del CEIP Alfés,
d'Alfés

Educació Secundària Obligatoria

Interpretant Pere IV
Alumnes de 4t d'ESO de
l'escola Vedruna, d'Artés

VIVOS VOCO, MORTUOS
PLANGO, FULGURA FRANGO
(Crido els vius, planyo els
morts, desfais les tempestes)
Campanes, campaners i
campanars Alumnes de 3r i 4t
d'ESO de l'escola L'Horitzó, de
Barcelona

Petjades de científics catalans
a la ciutat de Barcelona
Alumnes de 4t d'ESO de
l'escola SADAÑO, de Barcelona

Guerra i literatura Alumnes de
4t d'ESO de l'IES El Cairat,
d'Esparreguera

L'Espluga, un petit món rural
Alumnes de 3r d'ESO de l'IES
Joan Amigó Callau, de
l'Espluga de Francoí

Homenatge a Miquel
Martí i Pol Alumnes de 3r i 4t
d'ESO de l'escola Sant Alfons,
de Felanitx

Jocs tradicionals infantils: un
passegé de 1560 al 2005
Alumnes de 1r i 2n de cicle d'ESO
de l'IES Flix, de Flix

El simbolisme gràfic popular
del catalanisme a inicis del
segle XXI Alumnes de 4t
d'ESO de l'escola Bell-lloc, de
Girona

Històries sonores Alumnes de
3r d'ESO de l'IES L'Olleria, de
L'Olleria

FEM UN LLIBRE! Procés de
redacció i edició del llibre
Quedem d'aniversari Alumnes
de 3r i 4t d'ESO de l'IES Mare
de Déu de la Serra, de
Montblanc

Una vall plena de màgia;
descobriu-la Alumnes de 2n
d'ESO de l'escola Vedruna, de
Puigcerdà

Treball de la vegetació de les
places de Riudoms
Carlota Molons Sierra, Elisabet
Serraseca Juncosa i Anna
González Vidiella, alumnes de
4t d'ESO de l'IES Joan
Guinjoan, de Riudoms

Els nostres alumnes: poetes i
escriptors Alumnes de tots els
cursos d'ESO del SES Sant
Salvador, de Tarragona

El mar Alumnes de 1r i 2n
d'ESO de l'IES Jaume Huguet,
de Valls

Batxillerat

Aproximació a la situació
actual de la llengua catalana
David García Triadó, alumne de
2n de batxillerat de l'IES
Argentona, d'Argentona

El tren (Lleida-Balaguer-La
Pobla de Segur-Saint Gironès),
una via al progrés Alumnes de
2n de batxillerat de l'escola
Nostra Senyora del Carme, de
Balaguer

El català, llengua
normalitzada?
Anna Rosenfeld Vilalta, alumna
de 2n de batxillerat del col·legi
Sant Gregori, de Barcelona

El despertar de la Plana
Mariona Coll Ardenuy, alumna
de 2n de batxillerat de l'IES Lo
Pla d'Urgell, de Bellpuig

Habitants de l'horitzó
Adrià García Mercadé,
alumne de 2n de batxillerat de
l'IES El Castell, d'Esparreguera

El català i el seu ús pels joves
del Berguedà Maria Josep
Corominas Pérez, alumna de 2n
de batxillerat de l'IES Gironella,
de Gironella

Independentisme armat,
passat o present? La
inviabilitat de la lluita armada
als Països Catalans
Albert Castillo Sampedro,
alumne de 2n de batxillerat de
l'IES Ronda, de Lleida

Anàlisi matemàtica de les
escales musicals
temperades Núria Domènech
Amador, alumna de 2n de
batxillerat del col·legi La Mercè,
de Martorell

Studium Lullianum Enric Filbà
Guanyabens, alumne de 2n de
batxillerat de l'IES Alexandre
Satorras, de Mataró

Experiències matemàtiques:
un passeig per Mollerussa
Xavier Balagué Boldú i Gerard
Fernández Àcero, alumnes de
l'IES Terres de Ponent, de
Mollerussa

Gua dels arbres de Montgat
Maïtane Domènech Berganzó,
alumna de 2n de batxillerat de
l'escola Thalassa, de Montgat

Dalí en el món dels infants
Maria Tejedor Salavedra,
alumna de 2n de batxillerat de
l'IES Montsacopa, d'Olot

Les culles: la història
Ivet Estany Boix i Aida Sorribas
Ribera, alumnes de 2n de
batxillerat de l'IES Llobregat, de
Salient

Microclimes al pati
de les tortugues Gerard
Sagués Mitjana, alumne de 2n
de batxillerat de l'escola
Mestral, de Sant Feliu de
Llobregat

Memòries de Salvador
Devant: reconstrucció del
diari d'un pagès del segle
XVII Eloi Hernades Mosella,
alumne de 2n de batxillerat de
l'IES Quercus, de Sant Joan de
Vilatorrada

Sociolingüística de centre
(estudi del català i del seu
argot a l'IES Sant Just
Desvern) Mònica Colell Tó,
alumna de 2n de batxillerat de
l'IES Sant Just Desvern, de
Sant Just Desvern

Som tots iguals? Miriam
Simarro López, alumna de 2n
de batxillerat de l'IES
Guindàvols, de Lleida

Evolució de la urbanització
romana a Catalunya:
Empúries-Tarragona-
Barcelona Mònica Romero
Serra, alumna de 2n de batxi-
llerat del col·legi Escorial, de Vic
Cicles Diversos

Cent anys d'escola a
Cabrianes Alumnes de tots els
nivells del CEIP Els Pins, de
Cabrianes (Sallent)

Cada casa té el seu nom
Alumnes d'intercicles del ZER
Pallars Jussà, d'Isona

Els arbres del nostre pati
Alumnes de cicle inicial i
superior del CEIP Pompeu
Fabra, de Manlleu

Els rèptils de l'Alt Camp
Alumnes de tots els nivells del
CEIP Les Moreres, de les
Pobles (Aiguamúrcia)

Conte Un somni fet realitat
Alumnes de tots els nivells del
CEIP Enric Casassas, de
Sabadell

Tots i totes som
protagonistes Alumnes de tots
els nivells del CEIP Sant
Climent, de Sant Climent de
Llobregat

Monogràfic Cantautors
catalans Alumnes de tots els
nivells de l'escola Riu d'Or, de
Santpedor

La genialitat de Salvador Dalí
vista a través dels ulls dels
infants Alumnes de tots els
nivells del col·legi Joaquim de
Vedruna, de Terrassa

Una mirada musical a la
pintura de Jaume Mercadé
Alumnes de 1r i 2n de cicle de
grau mitjà de l'escola de
música Robert Gerhard, de
Valls

Revista escolar La Garbinada
Tots els alumnes del CEIP Sant
Blai, de Bot

Jic, Jac, Joc... Juguem amb
tothom Alumnes d'infantil i
primària del CEIP Serena Vall,
de Sant Andreu de Llavaneres

Fem poesia jugant amb les
paraules Tots els alumnes del
CEIP Joc de la Bola, de Lleida

Art i filosofia a l'escola
Alumnes d'infantil i primària del
Centre Públic Robert Graves,
de Deià

Educació especial

Escenificació de la cantata La
ciutat i la lluna Alumnes
d'educació especial del CEE
Horitzó, de Pineda de Mar

Art Sant Joan. El món mira
Dalí Alumnes d'educació
especial del CEE Balmes II, de
Sant Boi de Llobregat

Comitè Organitzador
Joaquim Arenas i Sampere
Montserrat Carulla i Font
Carme Alcoverro i Pedrola
Rosa Boixaderas i Sàez
Josep González-Agàpito i Granell

Jurat
Carme Alcoverro i Pedrola
Maria Arumí i Blancafort
Rosa Boixaderas i Sàez
Teresa Feu i Vidal
Josep González-Agàpito i Granell
Joaquim Monclús i Llorens
Rosa M. Pujadó i Polo
Enric Queralt i Catà
Antoni Solé i Bonet

Antoni Vallespir

«El poder és per servir al ciutadà i no per
usar-lo perquè hi hagi especulació a favor seu»

PERE MARÍ I MARÍ

És una de les veus més destacades del moviment en favor de la protecció del Secar de la Real. Superior de la comunitat del monestir, és també un dels portaveus de la plataforma Salvem la Real. Antoni Vallespir, amb 58 anys, ha passat molts d'anys al santuari de Lluc i alguns a l'estranger, cinc dels quals a Rwanda, on ha trobat «gent hospitalària i meravellosa», i després de la guerra, als camps de refugiats de Tanzània, el més semblant «al que pot ser un infern a la Terra». Tot i que el procés legal per construir el nou hospital de Son Dureta a la finca de Son Espases, al costat del monestir, segueix endavant, Vallespir afirma que «la lluita per la Real seguirà, perquè els arguments en favor de protegir-la estan més fonamentats que mai».

Entrevista

– Segons els crítics amb la vostra actuació, no voleu un hospital nou.

– Nosaltres no estam en contra de l'edificació d'un nou hospital. Com podríem estar-hi en contra?

«Quasi mil anys d'història han de ser respectats»

El que sí que estam és en contra del lloc que s'ha decidit. Per coherència, per principis, perquè els especialistes saben que no és el mateix un convent dins la ciutat que un monestir del Cister en un entorn rural. Algú es

planteja fer una gran construcció a l'entorn de Poblet, que és d'on varen sortir els monjos que varen crear aquest monestir? És una lluita que fa temps que dura per fer front a un creixement no planificat, i ja em toca acompanyar els veïnats

a Cort per altres temes, com l'edificació de Son Serra Parera o quan es va començar la

Clínica Planas.

– Què voleu?

– Un conjunt amb quasi mil anys d'història mereix ser respectat, tant ell com el seu entorn, igual

com es fa a molts altres llocs. L'únic que demanam és que compleixin la llei vigent i respectin aquest clam d'arqueòlegs, arquitectes, veïnats, que demanen una solució aplicant la legislació. No demanam ni volem res que no s'hagi fet abans a la resta de l'Estat, perquè hem consultat molts de butlletins i de casos similars on el que no s'ha fet és precisament el que volen fer ara a la Real.

– Però el projecte de Son Espases segueix endavant, pas a pas. Es fan tots els passos legals necessaris per poder iniciar les obres ben aviat.

– Veim que hi ha molts d'interessos creats i ja, amb la compra de

Viajes
MARTEL S.A.
CIBAL 021

ESTIU 2005

TUNÍSIA vol directe des de Palma **preu des de 397,00 EUR**

JORDÀNIA vol directe des de Palma **899,00 EUR**

XINA vol directe des de Madrid

estancia **PEQUÍN** 7 nits **1.100 EUR**

estancia **XANGAI** 7 nits **1.120 EUR**

CAPITALS DE LA XINA Tour regular **1.790 EUR**

ESPECIAL ESCANDINÀVIA MAD/BCN

COPENHAGUEN-OSLO-FIORDS 7 NITS **1.125,00 EUR**

ESTOCOLM-OSLO-FIORDS 7 NITS **1.295,00 EUR**

OSLO-REGNE DELS FIORDS 7 NITS **1.375 EUR**

No inclou taxes aeroportuàries, ni suplement des de Palma

Informes i reserves: OMS, 50 B. Box 696 · 07003 Palma (Mallorca)
Tel. 971 72 38 42 · Fax 971 72 69 42 · <http://www.viajesmartel.com> · ventas@viajesmartel.com

la finca de Son Espases, se'ns va amagar informació. Però la lluita de la plataforma de Salvem la Real no és en favor de cap partit ni de cap empresa, defensam els interessos dels ciutadans i del patrimoni. I ja és trist que nosaltres hàgim d'invertir doblers i esforços en una feina de la qual s'haurien d'ocupar els polítics. Jo tenc molt clar que el poder és per servir millor el poble, no perquè hi hagi especulació a favor seu.

– La polèmica pels aldarulls durant la romeria de Sant Bernat i l'emissió per TVE a les Balears del concert de Salvem la Real us ha perjudicat o us ha afavorit?

– Pens que ens ha afavorit, perquè hi ha hagut un efecte bumerang. El cas del concert de Salvem La Real a l'Auditori és clar que era un acte cívic, i que l'emissió que es va fer havia obviat les intervencions més crítiques amb el PP. En el cas dels incidents de la passada romeria de la Real, és clar que es va fer una actuació de força i de prepotència totalment equivocada. Al final la gent es va quedar amb això, però la realitat va ser que les festes de Sant Bernat varen anar millor que mai.

– Quina acollida popular creis que té el moviment de Salvem la Real?

– Aquest és un moviment veïnal que té el suport del món de la

cultura, i que demostra que la Mallorca del tòpic no és certa: aquella imatge de feudalisme, de caciquisme, de no implicar-se perquè tanmateix faran el que voldran. A mi m'han dit de tot, fins i tot terrorista, però el que tenc clar és que jo no em neg a dialogar amb ningú.

– Quin futur té la plataforma si la construcció a Son Espases continua endavant?

– Seguirem lluitant, perquè els nostres arguments estan més fonamentats que mai. Admir molt el suport dels artistes, de gent que s'ha sentit lliure del poder i que ens ha fet costat. Em

consta que hi va haver regidors del PP que varen dir de mala manera a persones que varen participar al concert de l'Auditori que no els contractarien mai. El que no farem és deixar de lluitar perquè no es

«Les festes de Sant Bernat varen anar millor que mai»

faci aquest desbarat. Segur que tindrem la consciència tranquil·la.

– Us ho heu trobat també?

– Aquesta lluita té els seus costos. En una reunió de la plataforma amb el superior de la congregació, Josep Amengual, ens explicà

llum i gas
amb més energia que mai

E gesa endesa

FONO
902 500 902
GESA

AVARIES: 902 534 902

que el Govern ens havia denegat ajudes per a actuacions solidàries, i això només ha passat a partir de la polèmica per Son Espases. No eren gaires de doblers, però es veu que abans alguna cosa sí que arribava. Això obliga a repartir el pressupost disponible d'una manera diferent. A la capital de Camerun, Yaoundé, estam engegant la construcció d'un

centre de formació.

– Des del PP us han titllat, a vós i a la plataforma, de *pessemeros*.

– Això és una ofensa, perquè la plataforma no treballa al servei de cap partit polític. I dins el monestir, ja ho he dit més d'una vegada, hi ha més gent major que jove, i cadascú

sap si vota i què vota. El panorama és molt plural, com la societat. A la meua família, per exemple, hi ha un candidat d'Unió Mallorquina, el meu fillol, i també n'hi ha d'afins al PP i al PSM. Segur que donen suport als qui defensen la Real persones que han votat el Partit Popular.

– Parlau sovint dels vostres anys a Rwanda. Què hi vàreu trobar?

– Durant aquells cinc anys vaig trobar-me amb una gent hospitalària, meravellosa, amb unes qualitats que aquí hem anat perdent i que allà vaig retrobar.

– Per exemple?

– La importància que donen a la família, en un sentit ampli, no tan sols als pares i als germans. Hi ha un gran respecte pels vells, i una persona, per anar a visitar un familiar malalt, és capaç de deixar la feina i de caminar quilòmetres i quilòmetres.

– Com justificar la guerra i el genocidi que es produí després?

– Jo he parlat molt del tema amb els meus germans rwandesos i tots diuen que hi ha hagut molts d'interessos ocults en la guerra. Hi ha molt per parlar. Per què l'ONU no hi actuà abans? És una guerra que s'hauria pogut evitar, igual com la d'Iraq. Amb només dos soldats de Nacions Unides davant cada església on es refugiaven els perseguits, les colles amb ganivets i matxets que varen provocar les matances s'haurien atrevit a fer-ho?

“Encara queden botigues”

Casa Domar Flores

PAPERS PINTATS I PINTURES · ARTICLES PER A ARTISTES · VASES I MOTLLURES

SANT MIQUEL, 77 - Telèfon 971 72 14 83 - Fax 971 71 93 12 - 07002 - PALMA (MALLORCA)

– Com veis la situació?

– Es parla molt del genocidi tutsi, però es parla poc de l'extermini hutu, que també s'està produint, i de l'actual president, Paul Kagamé, al qual molts fan responsable de la mort de dos expresidents del país.

– Quin record teniu del vostre pas pels camps de refugiats?

– Vaig visitar Chabariza, a Tanzània, i era una visió apocalíptica. Una sabana que s'havia tornat desert perquè la gent usava la fusta dels arbres per fer foc i cada cop havien d'anar més lluny a cercar-ne, tot atapeït de tendes de plàstics, la gent recollint el poc menjar que portaven els d'Acnur, poca aigua... Quan hi arribàrem, el núvol de pols ens cobria, de tal forma que no podíem veure de quin color era la nostra roba. Crec que si hi ha infern a la Terra no deu ser gaire diferent d'això. En tot cas, crec que és allà on més es percep l'obra social de l'Església, i aquesta és l'Església en què jo crec.

– La veis molt diferent de la nostra?

– Trob que aquí l'Església gasta massa energies a oposar-se a l'ús dels preservatius o a discutir si els homosexuals poden casar-se o no, quan, per mi, el tema més important hauria de ser la denúncia de la pobresa i de les injustícies que hi ha en aquest món. A Jesús li preocupaven

molt més els pobres que no els problemes sexuals. L'Església ha de fugir d'aquesta estètica de poder.

– Com veuríeu que el Vaticà permetés el matrimoni dels capellans?

– Aquesta qüestió ha canviat amb el temps i hi ha una pluralitat d'interpretacions. De fet, durant la meua estada a Bèlgica, vaig conèixer amb capellans catòlics de ritus oriental i ells sí que podien fer-ho. I estam parlant d'una comunitat integrada dins l'Església catòlica. En tot cas, com va dir ja fa molts d'anys Mounier, el futur del cristianisme no està amenaçat d'heretgia, sinó d'apostasia silenciosa. El camí que s'ha de seguir és el que ha marcat gent com Romero o Pere Casaldàliga.

– El monestir acull immigrants sense recursos durant un termini màxim de dos mesos. Com veis la qüestió de la immigració?

– Això és part d'aquest compromís amb els pobres del qual he parlat abans. Els polítics poden parlar de com regular la immigració i què s'hi ha de fer. Jo, en canvi, no puc ser indiferent al drama humà, a la situació de cada persona, al fet de veure matrimonis durant l'hivern que dormien al carrer i que vàrem dur aquí

perquè no morissin de fred o de trobar gent que dormia a les voreres de la Via de Cintura perquè no tenia enlloc més.

– La immigració és una amenaça per a la identitat?

«La immigració és un fet que ha desbordat les previsions a les Balears»

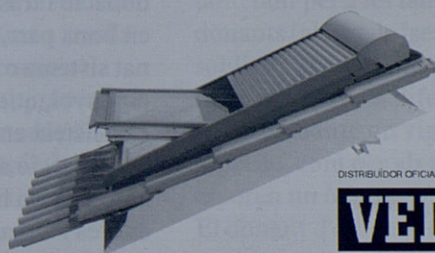
– La immigració és un fet que ha desbordat les previsions i amb el qual s'ha de conviure, perquè és un fenomen que s'ha reproduït sempre al llarg de la història: la gent deixa els llocs on hi ha fam per anar allà on pot omplir el ventre. És una qüestió que s'ha de saber gestionar bé, i d'exemples n'hi ha també en la història, com va ser la convivència pacífica a Espanya de musulmans, jueus i cristians. Però jo record també la nostra història: el meu padrí se'n va anar a l'Argentina a treballar.

– Com veis la situació actual de Mallorca?

– És preocupant, ecològicament i socialment. Estam tocant sostre, amb una població a les Illes que ja està arribant al milió d'habitants, en un espai reduït com és el nostre. El nostre creixement s'hauria de regular i controlar molt més.

SA BONA FUSTA

PORTES (renovació sense obra)
ARMARIS I INTERIORS
PARQUETS (fusta i laminats)
FINESTRES DE FUSTA I PVC
PERSIANES DE FUSTA I PVC
FINESTRES DE TERRAT
ESCALES

DISTRIBUIDOR OFICIAL

VELUX®

Arxiduc Lluís Salvador. 55 baixos · 07004 · Palma · Tel. 971 209 450 · Fax 971 298 357
www.sabonafusta.com · sabonafusta@hotmail.com

Donar és regalar vida

JULIO VELASCO ROCA

En una societat en què prevalen fonamentalment els conceptes materialistes i es confonen els sentiments, el fet que hi hagi persones que en moments dramàtics i difícils de les seves vides DONEN de forma totalment altruista els òrgans dels seus familiars, fa de la donació un acte de profunda generositat i solidaritat a què no podem ni hem de ser aliens, ni com a professionals ni com a ciutadans.

Parlant de solidaritat i consciència, resulta que Espanya és i continua essent, amb una trajectòria ascendent, el país amb el nombre més gran de donants d'òrgans sòlids i, per tant, de trasplantaments d'òrgans del món. Aquest fet ha representat durant l'any 2004 una taxa de donació per milió de població (pmp) de 34,6 (per a un cens de 43,2 milions de persones), cosa que significa que un total de 1.495 persones han donat els seus òrgans en el nostre país per ser trasplantats a pacients que estan en la fase final o terminal de la seva malaltia. A més, la nostra taxa de donació d'òrgans està situada molt per sobre dels EUA (país de referència en el món sanitari), amb taxes de donació que no superen els 25,0 donants pmp, i de qualsevol altre país d'Europa i del món.

Aquesta alta taxa de donació s'acompanya d'una activitat en trasplantaments d'òrgans molt important (renals, hepàtics, cardíacs, pulmonars...), la qual cosa implica que aquestes intervencions quirúrgiques estiguin totalment implantades en la nostra sanitat, i que es practiquin a Espanya el 10% de les intervencions d'aquest tipus en el món, amb un alt índex de supervivència (supera el 80%). L'èxit d'aquesta activitat de donació i trasplantament es deu, en bona part, al que s'ha anomenat sistema o model organitzatiu espanyol, que és únic en el món. Consisteix en una estructura de coordinació a tres nivells: estatal, autonòmic i hospitalari. El 1989 es crea l'Organització Nacional de Trasplantaments amb un coordinador estatal, una xarxa de coordinació d'àmbit autonòmic

(un coordinador autonòmic en cada una de les nostres 17 comunitats) i la figura bàsica del coordinador de trasplantaments hospitalari, d'aquesta manera s'acceleren les taxes de donació d'òrgans a tot l'Estat. Actualment, a tots els hospitals públics d'Espanya hi ha un coordinador o un equip de trasplantaments hospitalari, amb moltes funcions específiques, encara que la fonamental és captar potencials donants d'òrgans (si no hi ha donants no hi ha trasplantaments d'òrgans).

Això no obstant, no hem d'oblidar-nos del treball en equip de múltiples professionals sanitaris i no sanitaris, amb diferents característiques i motivacions, que fan possible l'èxit d'aquesta activitat. És una cadena amb moltes baules que no es pot trencar, amb un objectiu o finalitat comuna, que és l'extracció d'òrgans de pacients que han evolucionat a la mort encefàlica per després trasplantar-los a pacients en la fase terminal o irreversible de les seves malalties. En una donació multiorgànica i en els posteriors trasplantaments poden arribar a mobilitzar-se i a intervenir fins a 100 professionals diferents en hospitals, ciutats o comunitats diferents.

Una altra de les claus en el procés de la donació d'òrgans ha estat el reconeixement legal de la mort basada en criteris neurològics (mort encefàlica). Mentre no es va regular (mitjançant la Llei 30/1979, de 27 d'octubre), els equips vetlaven els pacients en estat de mort encefàlica a l'espera de la parada cardíaca. El diagnòstic clínic de mort encefàlica equival a la mort legal de l'indivi-

Equip de Coordinació de Trasplantaments de l'Hospital Universitari Son Dureta.

du, ja que representa el cessament total i irreversible de totes les funcions del cervell i del tronc encefàlic. Actualment, gràcies al Reial decret 2070/1999, de 30 de desembre, pel qual es regulen les activitats d'obtenció i d'utilització clínica d'òrgans humans en matèria de donació i trasplantament d'òrgans i de teixits, s'ha agilitzat i facilitat tot el procés d'actuació.

Poden ser donants d'òrgans totes les persones que moren en un hospital i que a través de la família han manifestat la seva voluntat de ser donant de forma totalment altruista i generosa. Les condicions mèdiques en el moment de la mort seran les que determinaran la validesa dels òrgans. El 96% dels potencials donants d'òrgans són pacients greus que ingressen a l'hospital per una malaltia neurològica

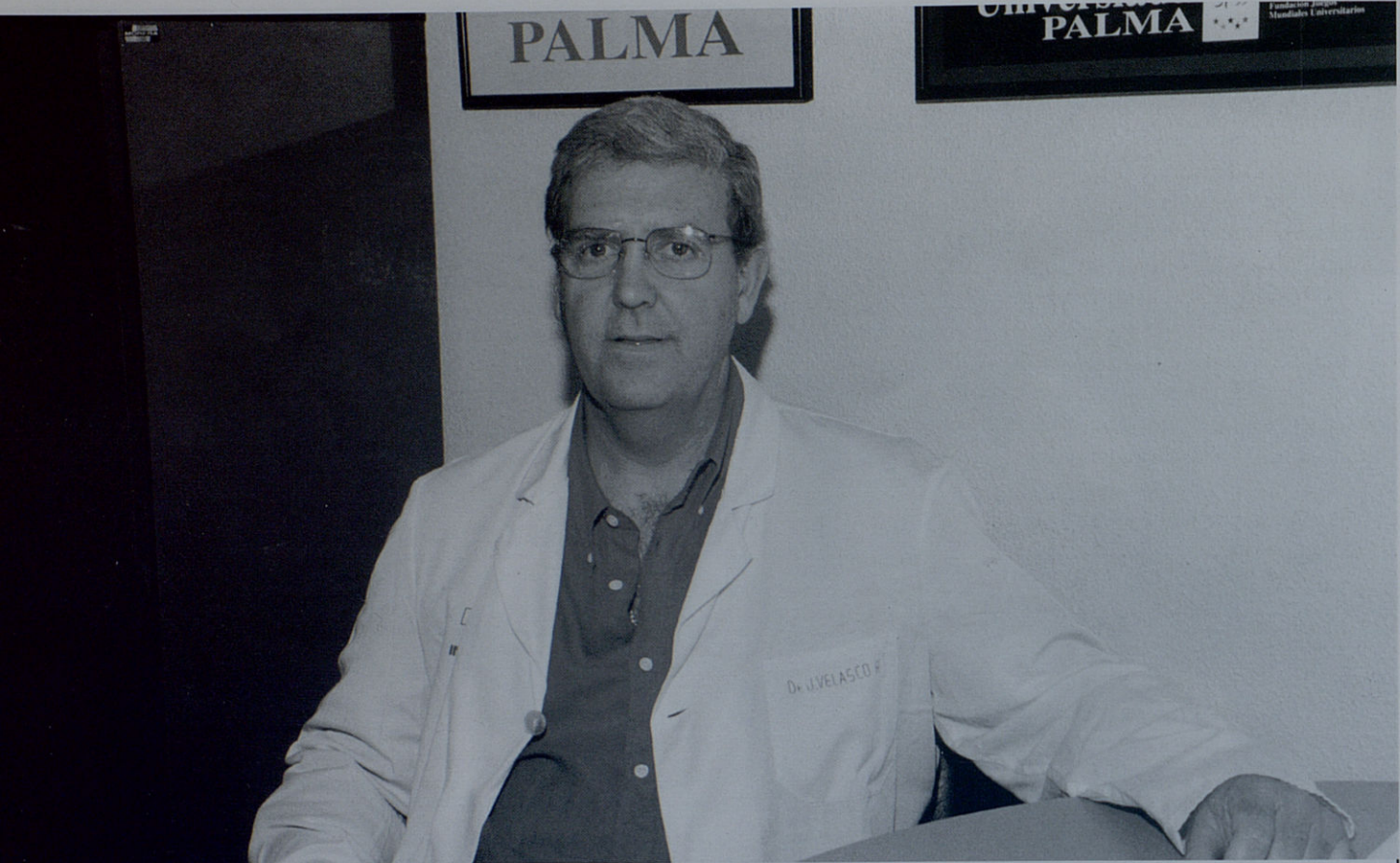
aguda (traumàtica, hemorràgica, isquèmica o anòxica), que necessiten ventilació assistida, ingressen en una unitat de vigilància intensiva i que evolucionen a la mort encefàlica. Només un 1-4% dels pacients que moren en un hospital ho són per mort encefàlica i per tant són potencials donants d'òrgans, i només el 0,5-2% arriben a ser donants reals d'òrgans (després de descartar les contraindicacions mèdiques a la donació, les negatives familiars o judicials i el fracàs en el manteniment del donant fins a traslladar-lo a la sala d'operacions). Això fa que sigui molt important la funció del coordinador de trasplantaments hospitalari a l'hora de detectar potencials donants d'òrgans.

Per al coordinador de trasplantaments hospitalari, responsable de la captació dels donants, accedir

a la família per captar-ne l'atenció, provocar-ne l'interès i aconseguir la seua generositat, és el moment més "intensament humà" que es pot experimentar, viure i patir de tot el procés. Només la professionalitat, el convenciment propi del que s'està fent i la qualitat humana són capaços d'imposar-se al drama, un instant que mai no pot ni ha de convertir-se en rutinari. Aquesta activitat mèdica té un component humà molt important, tant per a les famílies dels donants (als quals "sempre" se sol·licita el consentiment firmat de la voluntat del difunt), amb les quals es manté un vincle molt especial, com per als pacients que esperen un òrgan.

El donant d'òrgans i de teixits representa l'esperança i la qualitat de vida de molts pacients, i els facultatius hem d'estar

Reportatge

Julio Velasco: hi ha una esperança de vida fins a l'últim alé.

conscienciats i hem d'entendre que el nostre treball no acaba en un diagnòstic clínic i un tractament brillant, sinó moltes vegades en un alé d'humanitat per a la gent que pateix.

La comunitat balear, les persones que neixen, viuen, treballen i lluiten per ella, amb generositat i esforç, coneixen la importància de la donació i el trasplantament d'òrgans i de teixits, la qual cosa s'ha traduït en el fet que durant l'any 2004 hàgim estat la quarta comunitat amb el nombre més gran de donants pmp del país amb més donants i trasplantaments del món. S'han obtingut 44 donants d'òrgans, la qual cosa representa una taxa de 46,1 donants pmp, molt superior a l'obtinguda en l'àmbit nacional (34,6 donants pmp).

L'Hospital Universitari Son Dureta està plenament identificat amb l'activitat de donació i trasplantament d'òrgans, després de molts anys de treball, esforç i il·lusió. S'han detectat 38 dels 44

donants generats a la comunitat balear, cosa que situa aquesta xifra de donació en la major aconseguida des de l'inici d'aquesta activitat el 1989, amb una trajectòria ascendent i una xifra total de donants d'òrgans sòlids de 251 en aquests anys. Aquesta activitat de donació ha permès fer 47 implants renals a l'Hospital Universitari Son Dureta, que representa, també, el nombre més gran de trasplantaments renals realitzats des de l'any 1990 quan es va iniciar l'activitat, amb una xifra absoluta de 357 ronyons trasplantats, la qual cosa suposa una experiència quirúrgica consolidada.

Una persona pot ser donant de 7 òrgans sòlids: cor, fetge, pulmons (2), ronyons (2) i pàncrees. Dels 38 donants generats a l'Hospital Universitari Son Dureta, el 78,9% (30 donants) han estat multiorgànics, és a dir, donants dels quals s'extreu almenys un o dos ronyons més un òrgan extrarenal o bé almenys dos

òrgans extrarenals, per després ser implantats. Això ha fet possible que s'hagin generat molts òrgans que s'han trasplantat a pacients en hospitals de la Península (a l'Hospital Universitari Son Dureta només es realitzen trasplantaments renals), entre els quals s'inclouen els pacients de les Balears pendents de trasplantament cardíac i hepàtic. Des del 1989 s'han generat 470 òrgans sòlids, la qual cosa suposa haver-se creat una infraestructura logística molt important, i una col·laboració i una coordinació molt estreta amb l'Organització Nacional de Trasplantaments, encarregada, entre altres funcions, de l'oferta i la distribució equitativa dels òrgans que no es poden trasplantar ni a l'hospital ni a la comunitat generadora del donant.

Actualment, no hi ha límits d'edat per donar òrgans, ja que és molt més important l'edat biològica. L'edat mitjana dels

nostres donants ha estat de 49,2 anys, amb un rang d'edat ampli, entre 2 anys i mig i els 81 anys. La majoria dels donants d'òrgans (71%) s'han detectat, diagnosticat i mantingut a la Unitat de Vigilància Intensiva de l'Hospital Universitari Son Dureta, on aquesta activitat està plenament integrada i consolidada dins el servei. És important remarcar la col·laboració d'altres hospitals tant públics com privats on s'ha fet el diagnòstic clínic de mort encefàlica i, després d'haver obtingut el consentiment familiar, s'ha traslladat el pacient a l'Hospital Universitari Son Dureta per dur a terme la donació d'òrgans.

Són diversos els factors que han influït en l'alta taxa de donació (46,1 pmp) durant l'any 2004, per cal destacar-ne la sensibilització de la població balear, amb una proporció de negatives familiars a la donació de només un 11,1% (de totes les entrevistes familiars realitzades), enfront del 18% en l'àmbit nacional. A més hi ha hagut una alta proporció (34,2%) de donants de nacionalitat estrangera, molt per sobre d'anys precedents a causa de la major

conscienciació de la població estrangera, molt nombrosa a la nostra comunitat. Hi ha influït, també, la conscienciació dels professionals que treballen a les unitats generadores de potencials donants d'òrgans, com ara les

unitats de vigilància intensiva, urgències, reanimació, neurologia i neurocirurgia dels hospitals de la nostra comunitat.

L'equip de trasplantaments de l'Hospital Universitari Son Dureta vol fer partícip la resta de la comunitat balear dels resultats obtinguts. L'èxit professional i social d'aquesta activitat de donació i trasplantament d'òrgans suposa un prestigi per a tots els professionals que treballam i vivim a les Illes Balears.

Hem de recordar totes aquelles persones que de forma totalment altruista, generosa i solidària han fet donació dels seus òrgans. Elles i els seus familiars, tot i passar per

un moment molt difícil de les seves vides, han aconseguit que hi hagués persones que visquessin i/o millorassin la seva qualitat de vida. En els trets més senzills, com el somriure d'una nina acabada de trasplantar o les llàgrimes d'un

Una persona pot ser donant de 7 òrgans sòlids: cor, fetge, pulmons, ronyons i pàncrees

pacient quan s'adona que comença a orinar per primera vegada des de fa molts anys, hi ha la millor forma de recordar aquelles persones que han REGALAT VIDA, així com de demostrar-nos a nosaltres mateixos que hi ha una esperança de vida fins a l'últim alè.

DONAR ÉS REGALAR VIDA, gràcies.

**Dr. Julio Velasco Roca, responsable de l'equip de Coordinació de Trasplantaments de l'Hospital Universitari Son Dureta.*

Carrer d'en Rubí, 5
Tel. 71 38 21
07002 Palma (Mallorca)

LLIBRES DE TOTS
ELS PAÏSOS
CATALANS

LLIBRES INFANTILS
I JUGUETES

LLIBRES DE TEXT

DISCOS I CASSETTES

SERVEI
DE LLIBRES
ESTRANGERS

Pianos Can Garcias

Des de 1.951

Pere Josep Garcias
Pianer

Reparació, Restauració i Afinació

Venda i Lloguer Opció-Compra

Assessoraments - Transports

Joan Maura, Bisbe, 10
07005 · Palma de Mallorca
Tel./Fax: 971 462 016 · Mòvil: 607 891 930
www.lasguias.com/pianosgarcias

IB3: Una ràdio sense patró, fada i desnaturalitzada

M. A. MONSERRAT

Des de fa uns mesos IB3-Ràdio emet pel 106.8 de la freqüència modula. És la nova ràdio autonòmica que ha posat en marxa el Govern del PP i per això du el seu segell més que característic: és una ràdio sense patró, allunyada de la realitat balear i una còpia mal aconseguida d'altres emissores.

Reneguen de dir que parlen en català, però tenen com a mirall Catalunya Ràdio, malgrat que no ho vulguin admetre. Posen en dubte la unitat de la llengua catalana, però, en canvi, contracten locutors i periodistes amb un accent ben barceloní, el qual utilitzen per parlar per la ràdio, cosa que vol dir que ens entenem.

IB3-Ràdio està concebuda a grapades, com diuen els pàgines. No té un patró ni informatiu, ni lingüístic, ni temàtic. No hi ha un llibre d'estil, com en qualsevol mitjà de comunicació, ja que aquesta emissora s'ha muntat mitjançant un conglomerat de programes de productores privades, i tot afegit ha quedat com una barreja mal estructurada i difícil d'escoltar. Crida molt l'atenció el tractament que fan de les notícies, en què, a l'igual que passa a la televisió, no tenen cap mirament i només parla gent del Govern, i els de l'oposició molt poc. Estic segur que no hi ha hagut cap polític que hagi dictat les normes per fer aquests informatius, són fruit del llepaire de torn que vol quedar bé amb el PP i s'ha passat tres pobles a l'hora de fer la rosca.

Represàlies als crítics del PP

S'ha de reconèixer que hi ha professionals de la ràdio que fan un esforç per mantenir un nivell de qualitat en la locució i les varietats del català, però d'altres ho fan amb el mateix

estil que la consellera d'Obres Públiques, Mabel Cabrer, és a dir, un català amb una forta entonació castellana. Malgrat tot, aquests professionals ben segur que no tenen cap familiar que estigui ficat dins cap col·lectiu, associació o plataforma crítica amb la política del PP, ja que si fos així estarien ben despatxats. Això és el que va passar amb una redactora que va cometre l'errada d'anar a fer feina a IB-Ràdio quan la seva mare era una de les principals responsables de la plataforma Salvem la Real. Com us podeu imaginar, quan s'adonaren de l'afecció reivindicativa de la mare de la pobra redactora, aquesta no va superar el període de prova. Trist, molt trist per a una ràdio que pagam entre tots.

Però, sens dubte, el glop més gros va ser el del metge forense Javier Alarcón -en castellà i ni tan sols intentant utilitzar la nostra llengua- fent un progra-

ma o, millor dit, imitant l'incendiari Federico Jiménez Losantos de la Cadena Cope i carregant sempre contra els partits d'esquerra i mai contra el PP. Alarcón, que com a metge forense ens mereix tots els respectes, té com a mèrit haver estat un dels defensors del PP durant la passada campanya electoral. Curiosament, Alarcón va trobar com a tribuna els programes de M7 Televisió i d'Última Hora Ràdio, ambdós del Grup Serra, que dirigia la que ara és una de les màximes directives de IB3, Àngela Seguí. A Alarcón, el PP el va premiar amb un càrrec de nivell baix a la Conselleria de Sanitat i al cap d'un any va dimi-

tir. Ara mostra la seva vena dretana en una emissora que paga tota la gent de les Balears. Qui ha estat el cap pensant que seguint criteris professionals ha decidit donar un programa a Alarcón en una ràdio que pagam entre tots? IB3-Ràdio és una emissora allunyada de la realitat balear, i difícilment arribarà a acostar-s'hi. És un ràdio freda i amb molt poc sentiment balear que ben bé podria fer qualsevol productora des d'uns estudis de Madrid. Tal vegada els únics que intenten posar-hi un poc més de sentiment són els d'esports, però, això sí, com pot ser que reneguin del català i que en tenguin un que

parla de la mateixa manera que a Catalunya Ràdio? N'haurien hagut de posar un de Santa Margalida, Búger, Ciutadella o Sant Antoni d'Eivissa perquè la gent d'aquí l'entengués, segons els criteris d'IB3 i del PP, o no? Creim que és una còpia mal feta de Catalunya Ràdio, ja que el seu objectiu, malgrat que no

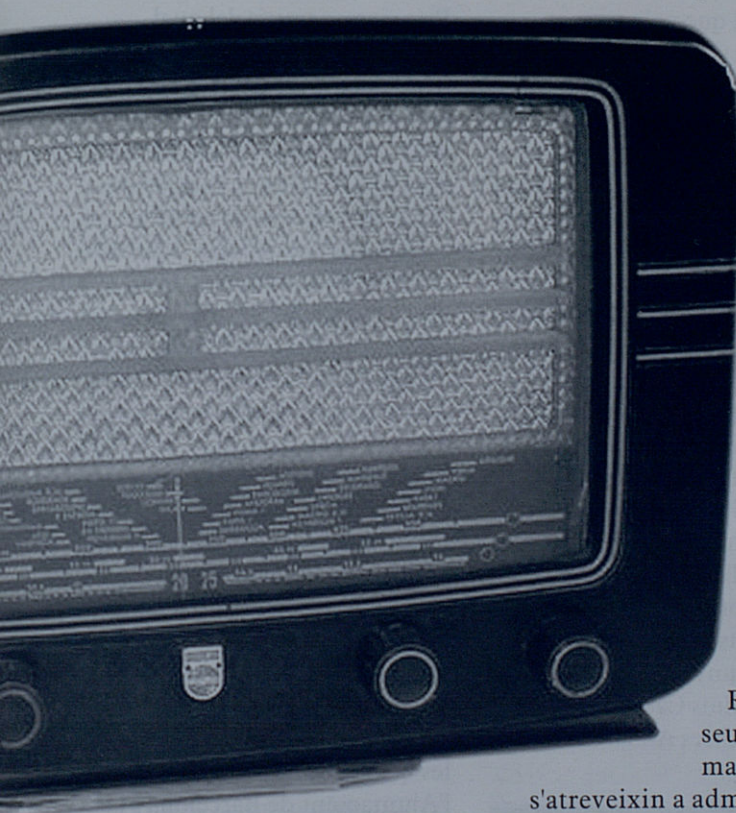
s'atreveixin a admetre-ho, és

assemblar-se els uns a Catalunya Ràdio i els altres a la Cope, com és el cas d'Alarcón. Qui és capaç d'entendre aquest desgavell? Però Catalunya Ràdio és una emissora amb mitjans acostada al poble i especialment amb professionals de molt de prestigi. En canvi, a IB3-Ràdio fan una barreja de temes locals amb els nacionals i els internacionals transmesos amb la fredor de les agències de notícies, i això fa que l'emissora es converteixi en una ràdio desnaturalitzada, desnatada, destenyida i fada, molt fada.

El que jo crec que haurien de fer

El primer que haurien de fer és tenir un patró clar i saber quina ràdio es vol fer. En segon lloc, han de fer una aposta decidida cap als temes locals, cercant l'altre costat de la història, ja que si no es pot no s'ha d'intentar cobrir la mort del Papa sense mitjans i sense ningú al lloc. Un fet fonamental per acabar d'arrodonir i de diferenciar-nos de la resta d'emissores és la llengua i la nostra cultura. Apostem per les coses d'aquí, començant pel català. Els professionals són un aspecte essencial i per això s'havia de cercar la gent segons el model de ràdio que es volia fer. A les Balears hi ha professionals de gran nivell i veig molt poca gent a la ràdio autonòmica amb experiència a les nostres illes. Per què? Són incòmodes? O cobren massa per a les productores privades?

***M. A. Monserrat, periodista**

**erco
leta**

Gianni Rodari

**Infants de 0 a 4 anys
Ensenyament en català
Pedagogia activa
Grups reduïts
Servei de cuina**

ARQUITECE BENNÀSSAR, 46
07004 PALMA - Tel. 971 29 90 86

**erco
leta**

Gianni Rodari

Els altres andalusos

MARGA RIPOLL

Asseguren que la comunitat andalusa a Catalunya no existeix, estan farts que l'adjectiu andalus serveixi per alimentar tòpics i per fer negoci, i volen fer sentir la seva veu. És per això que uns 300 catalans, nascuts o no a Andalusia, han decidit crear l'associació Els Altres Andalusos.

Després d'aguantar durant molt de temps que en nom d'Andalusia a Catalunya es facin espectacles de dubtosa qualitat i que l'expressió de la seva cultura d'origen sigui la Feria de Abril que es fa a Barcelona, s'han rebel·lat.

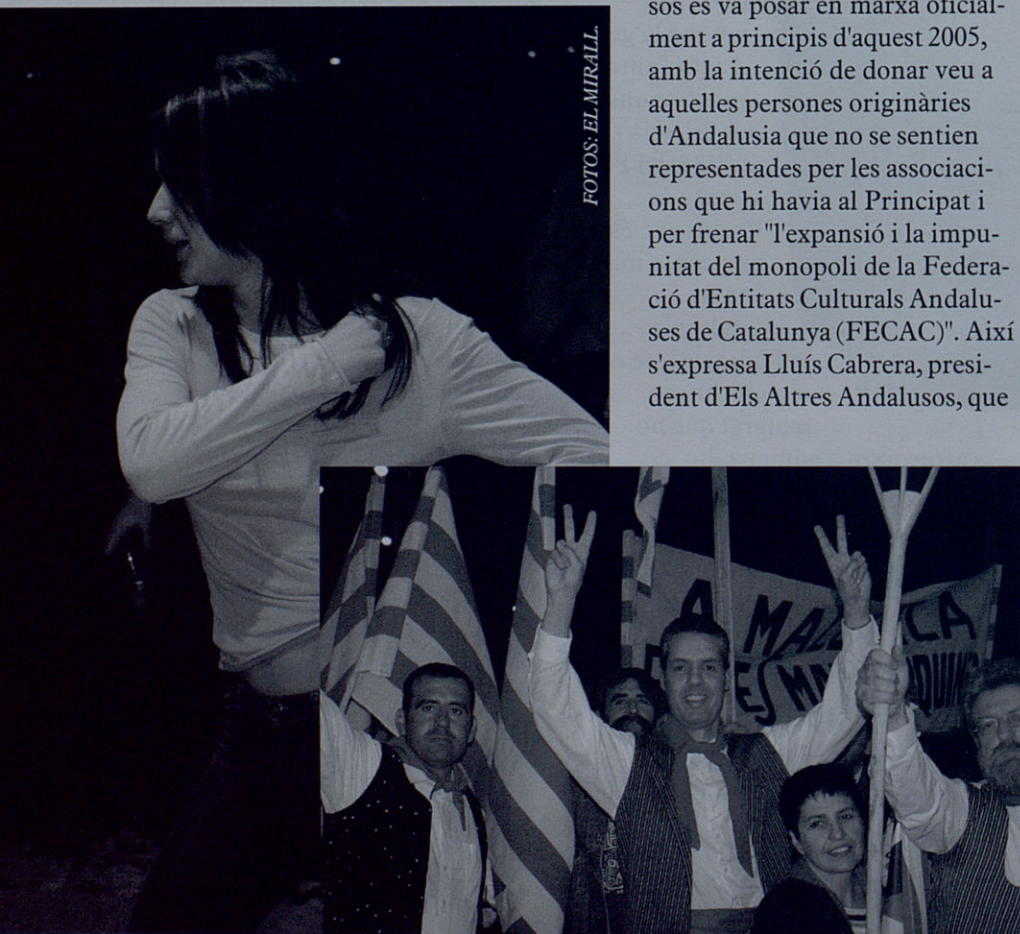
Sí, són andalusos perquè varen néixer a Andalusia, però abans que qualsevol altra cosa són catalans i el que volen es construir la Catalunya de les persones, sense dividir-les segons el seu lloc de naixement. Això és, diuen, el que els ha fet treure el cap enmig d'una societat en la qual la comunitat andalusa té un pes específic i un poder de maniobra molt ampli.

La iniciativa Els Altres Andalusos es va posar en marxa oficialment a principis d'aquest 2005, amb la intenció de donar veu a aquelles persones originàries d'Andalusia que no se sentien representades per les associacions que hi havia al Principat i per frenar "l'expansió i la impunitat del monopoli de la Federació d'Entitats Culturals Andalusos de Catalunya (FECAC)". Així s'expressa Lluís Cabrera, president d'Els Altres Andalusos, que

creu que s'ha fet una instrumentalització negativa del fet andalus al Principat. Cabrera afirma que "no es pot permetre que els orígens de tot un poble es redueixin als vestits de faralaes i a la Feria de Abril amb la connivència de les institucions i dels partits polítics".

La FECAC és l'organisme andalus per excel·lència del Principat, a través del qual s'organitzen les manifestacions populars dels andalusos de Catalunya, com les romeries del Rocío, espectacles flamencs populars, i sobretot la Feria de Abril. Des de tots els àmbits, especialment des de les institucions, s'ha lloat sempre la tasca que desenvolupa la FECAC per preservar certes tradicions d'Andalusia. Per Els Altres Andalusos, en canvi, la tasca d'aquest organisme ha contribuït a la simplificació de la cultura andalusa, a la perversió de les tradicions i a la utilització del fet andalus per fer negoci. Però la seva denúncia no s'acaba aquí. Apunta també a partits polítics com el Partit dels Socialistes Catalans i Convergència i Unió, i per extensió a les institucions en les quals han governat, com l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat. I és que des d'aquesta associació denuncien el tracte de favor que ha rebut la FECAC al llarg de la història, sobretot en la celebració de la Feria de Abril. Subvencions sucoses, exempcions de lloguers d'espais, pagament íntegre de la publicitat i fins i tot un presumpte falsejament de les xifres d'assistència. En vista dels fets, Els Altres Andalusos creuen que si les institucions del Principat han fet parts i quarts ha estat per por

FOTOS: EL MIRALL

d'una gran mobilització d'andalusos catalans en contra dels seus partits polítics, és a dir, per la pressió que exerceix aquest col·lectiu. Juan Miguel Portal, professor retirat de sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i vocal de l'associació Els Altres Andalusos, recorda que "va ser Franco qui va utilitzar les cases regionals a Catalunya, entre elles l'andalus, com a símbol de l'imperialisme espanyol per tocar de ple la línia de flotació dels moviments obrers i de Catalunya. No pot ser que ara es faci servir la mateixa estratègia". Segons Portal, no té cap sentit ni un que encara avui dia hi hagi un delegat de les comunitats andaluses de les Balears, València i Catalunya que depèn de la Junta de Andalucía. Per Portal, tampoc no pot ser que no es puguin criticar certes manifestacions culturals només pel fet de ser andaluses. I posa d'exemple que "fer la Feria de Abril a Barcelona o a Palma és un anacronisme. Li diuen cultura andalus quan és un negoci, i si ho critiques t'acusen d'anar en contra de la diversitat i de la integració".

No pensa el mateix Francisco Hidalgo, delegat de les comunitats andaluses de les Balears, Catalunya, i València, que considera que la Feria de Abril no és més que un mitjà d'autofinançament que permet desenvolupar activitats durant tot l'any. Hidalgo, molt crític amb l'associació Els Altres Andalusos, està d'acord que la imatge dels andalusos no sempre es correspon amb la realitat, "però la manera de solucionar aquest problema no és dividint la comunitat com es fa des d'aquesta associació". Per Hidalgo, és clar que qui perd les arrels no sap on va, i una bona manera de preservar la cultura d'origen és a través de les cases regionals i els centres culturals repartits arreu dels Països Catalans. D'altra banda, el representant de la Junta de Andalucía fa una esment especial

Com a Catalunya, la Fira d'Abril també s'ha celebrat a Palma.

del fet que preservar i conservar la cultura d'origen no ha d'anar mai en detriment de la cultura del lloc d'acollida. Posa com a exemple la participació de les cases andaluses de Mallorca en els foguerons i les beneïdes de Sant Antoni i en diverses festes populars mallorquines. Hidalgo té clar que la seva funció de pont, d'enllaç entre les comunitats andaluses i la Junta de Andalucía és bàsica, ja que "estam parlant de prop d'un milió de persones entre el Principat, el País Valencià i les Balears".

Els Altres Andalusos no ho veuen de la mateixa manera. Afirmen que Catalunya difícilment es podrà construir amb garanties si es continuen dividint els catalans segons el seu lloc de naixement. Recorden que la darrera onada d'immigrants andalusos a Catalunya va ser l'any 1970, fa 35 anys, "per tant, parlar de comunitat andalus a l'any 2005 és una fal·làcia. No volem que els qui no hem triat ens representin, encara que hagin nascut al mateix lloc que nosaltres i, part damunt qualsevol altra cosa, no volem la ser la novena província d'Andalusia". Aquest serà un dels arguments que utilitzaran a la Universitat Catalana d'Estiu que es fa a Prada de Conflent. L'associació Els Altres Andalusos donarà a

conèixer la seva idea de Catalunya i la seva voluntat d'actuar de forma transversal per col·laborar en la creació de la que ja és la seva nació. Juan Miguel Portal entén que "Catalunya no es fa de dalt a baix, es fa de baix a dalt i des de quatre vessants diferents: l'economia, la cultura, la Catalunya social i la classe empresarial".

Per Portal, és bàsic que Catalunya tenguí autonomia financera, que assumeixi que els trets diferencials catalans han canviat al llarg del temps i que ja no són els de fa 300 anys, que analitzi què és exactament la cultura i la potenciï, i que la classe empresarial catalana assumeixi que Catalunya és cosa de tots i que s'ha de fer entre tots. Aquests seran els punts que desenvoluparan en la seva intervenció a la Universitat Catalana d'Estiu, de moment, una de les activitats més importants que farà l'associació Els Altres Andalusos per donar-se a conèixer. Una declaració de principis que, asseguren, hi ha molta gent que comparteix. De qualsevol manera, entenen que la tasca que han posat en marxa haurà assolit el seu objectiu quan en nom dels andalusos o de la cultura andalus no es permetin certes llicències de tipus cult

Reportatge

Castellitx i Albenya

GASPAR VALERO

Itinerari:
Algaida - oratori de Castelltix -
cases d'Albenya - Randa

Horari:

Algaida	15 min
cementeri d'Algaida	45 min
oratori de Castelltix	30 min
cases d'Albenya	20 min
Randa	

Total: 1 h 50 min
 (temps aproximat de marxa,
 sense les aturades)

Orientacions de camí

Partim de la plaça Major d'Algaida pel carrer dels Cavallers, que coincideix amb el camí de Castelltix per Binicomprat. Deixam a la dreta les finques de Son Geant i Son Alegre. Més endavant, voltam a la dreta pel camí del cementeri. Aviat hi arribam, amb les parets que queden a la dreta. En línia recta, el camí continua, ara sense asfalt, amb la denominació de sa Dreuera de la Pau, amb relació a l'oratori de la Pau de Castelltix. Continuem recte en la propera cruïlla i ens endinsam per un espès pinar. Passam un portell de marès, i just després passam vora la roca de la Mare de Déu, que podem veure a l'esquerra, un poc separada del camí. Aquest topònim d'origen religiós s'explica per una tradició que hi situa la trobada de la imatge de la Mare de Déu de la Pau de Castelltix. Continuem amb un revolt a la dreta que podem adreçar. Diversos camins surten a esquerra i a dreta, que conflueixen amb la nostra ruta. Deixam a

l'esquerra un camp amb alguna figuera i garrovers. Poc més endavant, ens queda la casa de Cas Garriguer a la dreta, però fora del nostre abast visual. Observam l'espadanya de l'oratori de Castelltix, llunyana cap a llevant. El camí davalla lleugerament i enrevolta un conradís, que apareix a l'esquerra, mentre que el pinar domina la part dreta. En tendència a l'esquerra, arribam a la sortida del pinar, indret on, a la banda esquerra i dins un petit fondal, podem entreveure les restes d'un hàbitat de carboner, amb una base de forn de pa, les parets d'una barraca i el rotlle de sitja. Aquest ranxo de carboner es troba situat sobre les restes d'elements hidràulics, probablement d'origen islàmic. Hi ha mostres d'un antic safareig, d'un molí d'aigua i de síquies. Tot el conjunt es troba envaït per la vegetació.

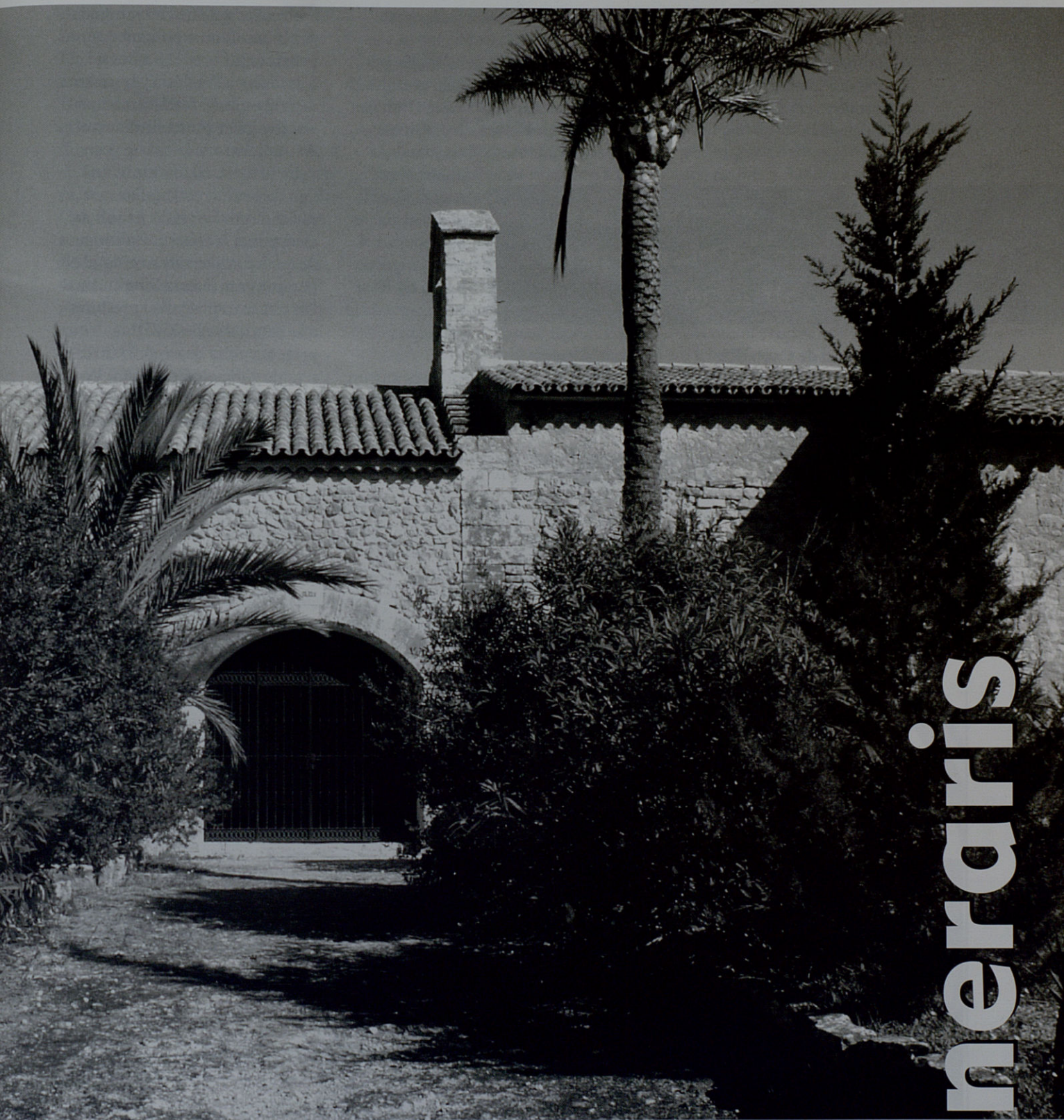
Dos minuts més endavant, a la dreta, trobam un pou rústic, anomenat es Pouet, que compta amb un coll envoltat de piques per a la recollida d'aigua i uns brancals i un travesser de marès per sostenir la corriola i el poal. A la vora hi ha una gran renglera de plàtans, enlairats des del solc del torrent. Passam el torrent per un pontet i deixam una paret a la dreta. Prest enllaçam amb el camí de Castelltix, que agafam cap a l'esquerra. El vial es troba asfaltat i ens condueix ben aviat vora les cases de Castelltix d'en Barra d'Or. Segueixen Castelltix Vell i l'antiga església de Castelltix.

El llogaret de Castelltix

L'origen llatí amb sufix mossaràbic del topònim Castelltix ens

suggereix algun nucli de població o de defensa (castellum) en època de la dominació romana. Durant el període musulmà, constituïa una alqueria. En el repartiment de Mallorca de 1231 correspongué al cavaller Ferran Peris de Pina. Aleshores, comprenia una

Itineraris

extensió de 14 jovades (224 quarterades). L'any 1300 Castellitx fou nomenada vila per les Ordinacions de Jaume II. Però, durant el segle XV, la millor situació geogràfica del nucli veí d'Algaida acabà per determinar el trasllat de la

població de Castellitx a Algaida, així com la categoria de municipi (universitat local i batle reial). En el segle XVII tenim documentats els Pujol de Castellitx com a propietaris terratinents en el llogaret. A final de segle XIX, la família Coll, de Can Barra

d'Or, n'adquirí una bona part, i donà nom a la possessió actualment coneguda amb el seu malnom.

Rere les cases de Castellitx Vell, vora una gran era, apareix una paret alta que envolta l'oratori de Nostra Dona de la Pau de

Castellitx; s'accedeix a l'oratori per un portell amb brancals coronats per sengles representacions de torres, símbol de Castellitx i del municipi d'Algaida.

Albenya era una alqueria islàmica, el nom significa «la contrucció»

L'oratori de Castellitx

L'església de la Mare de Déu de la Pau de Castellitx data del segle

XIII, i surt relacionada com a parròquia a la bul·la papal d'Innocenci IV de 1248. És, per tant, una de les primeres esglésies de repoblació, tot i que aleshores es trobava sota l'advocació de sant Pere. Amb el trasllat de la

població a Algaida, perdé la categoria de parròquia, i el 1466 ja apareix com a església sufragània de la parròquia

d'Algaida.

Arquitectònicament, presenta un portal rebaixat que dona accés a un atri o porxada rectangular

amb coberta de fusta sostinguda per una columna poligonal; un pedrís en recorre el perímetre. S'accedeix a l'església per un arc de mig punt adovellat amb una arquivolta de punta de diamant, de tradició romànica i de gran valor artístic. El temple té una nau de planta rectangular dividida en dos trams per un arc diafragma; la coberta és de bigues de fusta transversals sostingudes per una gran jàssera longitudinal. Un tercer tram acull el presbiteri, que data del segle XVIII i presenta volta de canó. L'antic retaule gòtic, dedicat a sant Pere i a sant Pau, del segle XIV o XV, es conserva a l'església d'Algaida.

Presideix el temple una còpia de la imatge de la Mare de Déu de la Pau. De l'oratori de Castellitx, tornam enrere pel camí ample, asfaltat. Deixam a la dreta el camí d'Algaida que ja coneixem. El torrent que discorre paral·lel al camí s'anomena sa Torrentera. Una caseta a l'esquerra, segons la rajola del portell, es diu Can Boina. Més endavant, trobam una caseta de marès i, en segona línia, altres cases reformades per a segona residència. A uns quinze minuts de transitar pel camí ample, entre camps de conreu, arribam al camí d'Albenya, a l'esquerra. A un quart d'hora escàs, per bon camí de carro, arribam a les cases d'Albenya.

Les cases d'Albenya

Les cases d'Albenya són ben il·lustratives de la tipologia de cases de gran possessió cerealícola del pla mallorquí, tot i que es troben ben a l'ombra del massís de Randa. La façana principal ens apareix a l'esquerra, i presenta un alçat de tres pisos, portal forà rodó sota un balcó i diverses finestres rectangulars. Presideix la façana un escut amb la data de 1837. Cap a l'esquerra de la façana observam un petit coll de cisterna adossat a la paret i un bloc afegit que té un portal d'arc rebaixat. La façana lateral, situada vora una esplanada espaiosa, presenta dos cossos diferenciats. El primer és el lateral de la casa dels senyors, amb els dos aiguavessos ben marcats, amb una creu que encimbella la carena i una balconada al primer pis. El segon bloc, on hi ha la casa dels amos, presenta alçat de tres pisos, amb un portal rebaixat, i cinc finestres per a cadascuna de les tres plantes de l'alçat. Una espadanya amb una campana i una creu culmina aquest parament. El portal forà condueix a la claustra de les cases, que es troba emmacada. Notícies històriques ens parlen d'Albenya com una alqueria islàmica; d'aquesta època en prové el nom, que en àrab significaria 'la construcció', interpretable també com a calç i grava. Aquesta alqueria en el repartiment de 1230 tenia una superfície de 8 jovades i correspongué a Astruc de Tortosa i als seus germans, sota alou del paborde de

Tarragona. La família Sastre, de la mà major pagesa, adquirí la possessió el 1506, i es cognominaren des d'aleshores Sastre d'Albenya. Posteriorment la possessió passà a mans de la família Morell, que encara en conserva la propietat. Les cases d'Albenya es troben a prop de la carretera; hi condueix un camí ample, amb asfalt molt desfet, entre parets i amb dos revolts. L'arribada a la carretera Randa-Montuiri (PMV-5017) es fa vora el quilòmetre 2,500. Davant, observam el puig d'en Bord (340 m). Quan entram dins l'asfalt, hem de voltar cap a la dreta, en direcció a Randa. A la dreta queden Son Tià Gener i Son Romeguera. Avançam un poc més

d'un quilòmetre per la carretera i arribam al poblet de Randa. En destacam la font, la creu de terme i l'església parroquial, dedicada a Ramon Llull. Aquest és un bon punt per clavar el bastó de vianant i acabar l'excursió escoltant els versos que dedicà a Randa la poetessa Maria Antònia Salvà en el poema "De passada", de 1926:

Pujols i comes d'aquell endret,
tot ho domina l'humil poblet
de la pujada de l'aspra costa.
Un ramat sembla que al puig
s'acosta;
sembla una boira que el puig atreu,
i empresida, roman al peu.

Relojería Española S.L.
Fundada en 1885

Concessionari Oficial

Ω
OMEGA

LONGINES
SWISS WATCHES

⌚
TISSOT
Swiss Quality Time

RADO
Switzerland

OFFICIAL COSMONAUTS CHRONOGRAPH
FORTIS
swiss watches

SWISS ARMY

EMPORIO ARMANI

HAMILTON
AMERICAN • SINCE 1892

Plaça de Cort, 14
07001 · PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 721 563 · 971 724 344
Fax 971 714 369
www.relojeriaespanola.com
respanyola@wmeja.es

Xisco Bonnín (Palma, 1967)

EL MIRALL

Llicenciat en història de l'art a la Universitat de les Illes Balears, on també ha fet cursos de doctorat, és cofundador de La Fàbrica de Licors Arts Visuals, una associació dedicada a la difusió de les arts visuals amb especial atenció a la fotografia, el vídeo i el cinema experimental.

El seu treball com a fotògraf s'ha centrat en l'experimentació i l'abstracció de formes i colors, i, sobretot, en la ciutat, que s'ha convertit en la protagonista de la seva obra. La ciutat com el paisatge contemporani per excel·lència, on conflueixen tots els contrasentits de la nostra època.

Ha treballat com a fotògraf freelance per a galeries i institucions artístiques, i en la investigació i la catalogació de col·

leccions i d'arxius fotogràfics.

Exposicions individuals

- 2004. "Autovision". Imatges en moviment. La fàbrica de Licors Arts Visuals, Palma, Mallorca.
- 2004. "Rock & Wall". Espai Obert. Arxiu del So i de la Imatge, Palma, Mallorca.
- 2003. "Urb". Galeria Xavier Fiol. Arte Contemporáneo, Palma, Mallorca.
- 2003. "Urb". Colorama.

Audiovisual. Garito Café, Palma, Mallorca.

2002. "Adéu barri xino, adéu".

Foto instal·lació. Espai Mallorca, Barcelona.

2002, "Urb". "Adéu barri xino, adéu". Foto instal·lació. Espai Obert, Palma, Mallorca.

Exposicions col·lectives

2005. "Bombeo de Amor2". W.G. Kunst Ezpozaal, Amsterdam.

2005. "2two Fusion Sounds". Bassment Urban Club, Palma, Mallorca.

2005. "Joves Fotògrafs 03". Espai Mallorca, Barcelona.

2005. "Noves presències". Espai Mallorca, Barcelona.

2004. "Sueños y pesadillas". Centre Cultural Asbaek Gallery, Andratx, Mallorca.

2004. "Noves presències". Centre Cultural La Misericòrdia, Palma, Mallorca.

2004. "Reubicació". Galeria Xavier Fiol. Arte Contemporáneo, Palma, Mallorca.

2003. "Bombeo de amor". Centre Cultural Es Jonquet, Palma, Mallorca.

2002. "Encontres estel·lars". Galeria Xavier Fiol. Arte Contemporáneo, Palma, Mallorca.

2002. "Cocido en el centro". Hotel León de Sineu, Mallorca.

2002. "Divaneos". 100 anys de la publicació de La interpretació del somnis de Sigmund Freud. Casal Balaguer, Mallorca.

2001. "Exit". Casal Balaguer, Palma, Mallorca.

Premis

2003. Selecció Joves Fotògrafs, Arxiu del So i de la Imatge, Palma, Mallorca.

2001. Selecció Joves Fotògrafs, Arxiu del So i de la Imatge, Palma, Mallorca.

Obra a museus i col·leccions

Consell de Mallorca. Departament de Cultura.

Arxiu del So i de la Imatge. Palma, Mallorca.

Col·lecció Art Visual LFL02/03, Arxiu del So i de la Imatge.

Palma, Mallorca

Galeria Xavier Fiol. Arte Contemporáneo. Palma, Mallorca.

Sense títol, de la sèrie URB. Xisco Bonín

Tècnica: Impressió digital 150 × 100 cm sobre ferro. Format panoràmic.

Aquesta imatge va ser presa amb una càmera analògica de 35 mil·límetres amb pel·lícula de blanc i negre. Després el negatiu va ser escanejat a alta resolució i tractat digitalment per portar-lo a una gamma de grisos absoluta, sense blancs ni negres. Tot seguit es va imprimir amb un plòter i es va adherir i laminar sobre una planxa de ferro industrial amb tractament antioxidant.

Forma part d'un treball URB que pretén explorar i conèixer la ciutat contemporània, entesa com un fenomen homogeneïtzador i global. En el temps de la precisió digital i tecnològica les urbs creixen anàrquiques i més incontroladament que mai. Ja és igual que sigui Vancouver com Istanbul, Caracas o Seül, totes s'assemblen cada cop més.

Paradoxalment la deshumanització que porta implícit aquest nou paisatge pot produir escenes poètiques i belles com aquesta.

EL MIRALL

EL MIRALL BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Sr./Sra. _____

DNI _____

Adreça _____

núm. _____ pis _____

Codi postal _____ població _____

Telèfon _____

Em subscric a la revista EL MIRALL, al preu de 25 euros de quota anual. Podeu presentar els rebuts a l'entitat bancària/d'estalvi que indic a continuació i a la qual deman que els accepti i els carregui al meu compte:

Banc/Caixa _____

Signatura

Agència/oficina _____

DC _____ cte./lta. núm. _____

EXPOSICIÓ PERSONATGE A LA VISTA!

LLIBRES QUE
FAN LECTORS

Hi ha llibres que ens converteixen, per sempre més, en lectors.
Vine a veure'ls tots junts a l'exposició PERSONATGE A LA VISTA,
al Palau Robert, del 21 d'abril al 30 de novembre.

2005
ANY DEL
llibre
I LA LECTURA

Generalitat
de Catalunya

Consell de
Mallorca

LLORENÇ VALVERDE
CATEDRÀTIC

"Jo he decidit implicar-me personalment en l'ús del català"

A Mallorca tenim una llengua
pròpia.

Molts dels que viuen aquí encara
no la parlen, i alguns ni tan sols
l'entenen.

Si et sents mallorquí o vius a
Mallorca, fes sentir la nostra
llengua.

**TeNiM
UNa LLeNGUa
PeR SeNTIR**